

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Comitetului Central al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIV nr. 696

vineri 22 februarie 1963

8 pagini 25 bani

Cum predăm la clasele I-IV

Problemele ridicăte de experimentarea predării cu cadre specializate pe obiecte la clasele I-IV preocupă numeroși învățători și profesori din școlile patriei noastre, dornici să găsească forme și metode de activitate prin care să imprime muncii pedagogice o eficiență și un randament maxim.

Intrucît observațiile și aprecierile pe care le fac cei ce sînt angajați direct în practica muncii la clasele I-IV sînt utile și valoroase pentru stabilirea concluziilor definitive în legătură cu experimentul, ne-am propus ca în materialul de față să ne oprim asupra citorva din ele.

Mai ales acum, în condițiile aplicării noilor programe pentru școala de 8 ani, sînt tot mai mulți acei învățători și profesori care socotesc necesară înlocuirea vechiului sistem de predare. Într-o scrisoare adresată redacției noastre, tov. Dumitru Antohi din Sighișoara, insistă asupra rezultatelor pozitive la care duce aplicarea sistemului predării cu cadre specializate la clasele I-IV ale Școlii de 8 ani nr. 2 din orașul său. El subliniază, de exemplu, că în predarea limbii române la clasele a IV-a experimentale s-au obținut rezultate foarte bune în ceea ce privește însușirea noțiunilor și regulilor gramaticale. „Dintr-un sondaj efectuat la cele două clase a IV-a s-a văzut că numai trei din cei 30 de elevi ai clasei de control au reușit să dea definiția corectă a verbului și exemple absolute corespunzătoare, în vreme ce la clasa experimentală 29 de elevi din 31 au dat definiții și exemple complete. Rezultate similare s-au înregistrat la aceeași disciplină și la clasele I și II-a experimentale, unde procentul elevilor cu medii de 9 și 10 este

de 54,4% în vreme ce la clasele de control este de numai 32,6%.

Și la aritmetică analiza comparativă confirmă că atât volumul cit și calitatea cunoștințelor dobîndite de elevii claselor experimentale sînt superioare față de cunoștințele elevilor de la clasele de control. De exemplu, la clasa a II-a experimentală 46,14% din elevi au primit note de 9 și 10, în timp ce la clasa de control au primit asemenea note abia 3,57%. Din cei 32 de elevi ai clasei a IV-a experimentale 22 au obținut la o lucrare scrisă de aritmetică note bune și foarte bune, în vreme ce la clasa de control din 30 de elevi numai 13 au fost apreciați cu note peste 4”.

Alături de prezentarea acestor cifre, concludente prin ele însele, tov. Antohi face aprecieri și cu privire la calitatea lecțiilor ținute de cadrele specializate pe obiecte. El arată, de exemplu, că profesorul de limba română reușește să folosească în mod just latura emoțională a cunoștințelor pentru a le insufla copiilor sentimente și convingeri comuniste, că dirigenții se preocupă nu numai de formarea reprezentărilor și noțiunilor etice, ci și de cultivarea deprinderilor și obișnuințelor morale ale elevilor.

Profesorul Romulus Siclovan de la Școala de 8 ani din comuna Ghioroc, raionul Lipova, se referă în scrisoarea sa îndeosebi la unele discipline cum ar fi muzica și educația fizică. „Am constatat — remarcă tov. Siclovan — că la clasele a V-a se ivesc dificultăți în predarea educației fizice intrucît elevii claselor a IV-a la care toate obiectele au fost predate de către un singur învățător nu și-au însușit minimum de cunoștințe necesare, nu posedă acel bagaj de noțiuni elementare, absolut obligatoriu pentru a putea trece în mod normal la exercițiile mai

complicate prevăzute de programul clasei a V-a. O situație asemănătoare se întîlnește la muzică, unde activitatea în clasele I-IV s-a mărginit doar la învățarea de cîntece, fără efectuarea de exerciții corespunzătoare, care să asigure trecerea firească la scris-cititul muzical, la însușirea elementelor de notație muzicală. Evident, asemenea situații creează serioase dificultăți profesorului de educație fizică și profesorului de muzică în clasa a V-a și îi obligă chiar să reia studiul unor probleme prevăzute pentru clasele I-IV”.

N-am putea spune că deficiențele semnalate de profesorul Romulus Siclovan se datoresc numai lipsei de aptitudini a învățătorilor pentru educația fizică sau pentru muzică, cu toate că și acesta este unul din aspectele pe care ar trebui să le avem în primul rînd în vedere. Explicația poate să fie însă și aceea că învățătorii, care au la dispoziție toate orele unei clase dintr-o zi de școală, își permit uneori să neglijeze anumite discipline pe care le socotesc, în mod nejust, mai puțin importante. Desigur că în predarea cu cadre specializate pe obiecte ambele cauze sînt în mod implicit lichidate de la început.

O învățătoare care predă la clasa I de control a Școlii de 8 ani nr. 1 din Rm. Vilcea vine să confirme, printr-o mărturie privind propria ei muncă, aprecierile de mai sus. „Am reușit — arată această învățătoare — căutînd să aleg cu grijă metodele de predare și pregătindu-mi cu regularitate lecțiile, să închei primul trimestru cu rezultate bune la obiecte ca limba română și aritmetica, unde toți cei 33 de elevi ai clasei au obținut numai medii între 8 și 10. Dar la alte obiecte, cum sînt desenul, caligrafia, mu-

(Continuare în pag. a 2-a)

„Încă puțin și voi face socotelile fără numărătoare”

La terminarea abecedarului

Privirea își alunecă printre bănci, se oprește pe chipurile emoționate ale copiilor. Abia dacă mai recunoști, în acești elevi cu șorțuri de un alb imaculat, pe prichindeii care astăzi toamnă pășiseră pentru prima dată pragul școlii. Veniseră atunci aproape patruzeci de omuleți, atrași de noutatea evenimentului, intimidăți de însemnătatea lui. Deși clădirea mare, cu ferestrele largi, îi îmbia să pășească într-o lume nouă, despre care știau cite ceva de la frații lor mai mari, se sfiau să între așa, deodată, singuri, într-o sală mare, cu bănci multe.

Au intrat însă și au văzut că aici, în școală, au găsit aceeași dragoste și grijă ca acasă. Profesorii clasei — căci este vorba de o clasă unde fiecare obiect este predat de profesori — manifestă o atenție la fel de mare pentru toți cei aproape patruzeci de școlari.

Timpul a trecut pe neștiute. Iată-i acum ajunși la ultima filă a abecedarului. În universul copiilor din clasa I „A” a Școlii de 8 ani nr. 5 din București, momentul capătă proporțiile unui eveniment, la care au fost invitați chiar și părinții.

După ce profesoara de limba română, tov. Ecaterina Mandauș, care este și diriginta clasei, vorbește despre drumul pe care l-au parcurs elevii și despre bucuria pe care o au părinții văzînd rezultatele strădaniilor lor, copiii recită poezii. Apoi povestesc despre școala lor și își mărturisesc recunoștința față de cel căruia îi datorează clădirea mare și luminoasă, manuale gratuite, posibilitatea de a învăța, blocurile noi în care s-au mutat cu familiile lor: partidul.

Lecția continuă cu o trecere în revistă a abecedarului. O elevă spune o ghicitoare. „Din această roată mică s-a desprins o bucățică. Ghici ce e?” „Răspunsul” — personificat de elevi al căror nume începe cu litera respectivă se ridică în picioare și trece în fața clasei, recomandîndu-se „Codru mă cheamă”. Răspunsurile la ghicitori se succed. Sînt literele care, personificate prin elevi, ies în ordine din bănci și se așează... alfabetic în fața clasei.

Moment solemn. În bănci au rămas doar părinții, avînd în față pe copiii lor care stăpinesc întreg alfabetul, de la a la z. Fiecare literă este frumos desenată pe un carton mare: „A” mare de mină, „A” mare de tipar, „a” mic de mină, „a” mic de tipar. Culori variate, aranjate frumos. Pe fiecare carton este desenat și un obiect al cărui nume începe cu litera respectivă. Clasa s-a transformat într-un alfabet viu, alfabet care spune poezii și cîntă în cor. Alfabetul s-a contopit cu copiii, a intrat în viața lor. De-acum înainte nu-l vor mai uita. Ei știu să scrie și să citească. Ochii plini de mîndrie ai copiilor cată spre cei ai părinților și mîndria se răsfrînge și în ochii acestora.

În mîna profesoarei apare un teanc de cărți. Sînt manualele de limba română pentru clasa I pe care partidul le-a dăruit școlarilor și care le vor purta pașii pe căile unor lumi încă nestrăbătute. Fiecare elev primește cite un manual.

Începe o lecție nouă, o carte nouă.

A. BIRCĂ

A IV-a Conferință pe țară a Uniunii Asociațiilor Studenților din R. P. Romîna

În zilele de 18 și 19 februarie a.c. au avut loc în Capitală lucrările celei de-a IV-a Conferințe pe țară a U.A.S.R. la care au participat 500 de delegați aleși de conferințele asociațiilor studenților din centrele universitare. Au fost de față, ca invitați, membri ai C.C. al P.M.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, conducători ai unor instituții centrale și organizații de masă, personalități ale vieții culturale și științifice, rectori, profesori universitari și alte cadre didactice, activiști de partid și de stat, ai U.T.M. și ai U.A.S.R.

Participanții au primit cu mare însuflețire, cu puternice și îndelungi aplauze, salutul adresat conferinței de către C.C. al P.M.R., Consiliul de Stat și Consiliul de Miniștri al R.P.R.

Tov. Ștefan Birlea, președintele Consiliului U.A.S.R., a prezentat Raportul Consiliului U.A.S.R. cu privire la activitatea desfășurată între cele două conferințe și sarcinile de viitor ale asociațiilor studenților, Raportul Comisiei de cenzori a fost prezentat de tovarășul Gheorghe Șerban, președintele comisiei.

În continuarea lucrărilor au avut loc discuții la rapoarte.

Conferința a fost salutată în prima zi a lucrărilor de acad. Șt. S. Nicolau, membru al Prezidiului Academiei R.P.R., prof. univ. Jean Livescu, rectorul Universității București, ing. Paul Păcuraru, de la gospodăria agricolă colectivă Lunca Mureșului, regiunea Cluj.

La propunerea studentului Dan Georgescu, delegat din centrul universitar București, conferința a adoptat în unanimitate o moțiune de protest împotriva prigoanei și represiviilor la care sînt supuși studenții, cadre didactice și alți democrați din Irak.

La ședința din dimineața de marți, 19 februarie, au participat tovarășii Nicolae Ceaușescu, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P.M.R. și Leon-te Răutu, membru supleant al Biroului Politic al C.C. al P.M.R.

În prima parte a ședinței au continuat discuțiile la rapoartele prezentate. Au luat apoi cuvîntul tovarășii Ilie Murgulescu, ministrul învățămîntului, Mihai Opreșcu, muncitor la Uzinele „Grivița Roșie”, student la cursul se-

ral al Institutului politehnic din București, Ion Brad, secretar al Uniunii scriitorilor din R. P. R.

În încheierea ședinței de dimineață a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cuvîntarea a fost viu aplaudată. Participanții la conferință au ovacionat puternic pentru Partidul Muncitoresc Romîn, pentru Comitetul său Central, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

După încheierea discuțiilor, delegații au ales pe cei 87 de membri ai Consiliului U.A.S.R. și pe cei 7 membri ai Comisiei de cenzori. A fost aprobată în unanimitate rezoluția celei de-a IV-a conferințe pe țară a U.A.S.R.

În ultima parte a lucrărilor a luat cuvîntul tov. Virgil Trofin, prim secretar al C.C. al U.T.M.

Intr-o atmosferă de entuziasm tineresc, delegații au adoptat prin îndelungi și puternice aplauze, scrisoarea adresată Comitetului Central al P.M.R., Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri al R.P.R., tovarășilor Gheorghe Gheorghiu-Dej și Ion Gheorghe Maurer. În sală au răsunat ovații în cinsta Partidului Muncitoresc Romîn.

Din activitatea organizațiilor sindicale

Bilanțul unui an de muncă

De curind a avut loc, în orașul Arad, conferința orășenească sindicală a lucrătorilor din învățământ.

Darea de seamă asupra activității comitetului sindical, prezentată de prof. I. Tudose, președintele comitetului sindical, ca și discuțiile, au evidențiat o serie de succese obținute de cadrele didactice din Arad în cursul anului care a trecut. În mod deosebit a fost relevată preocuparea unor grupe sindicale din școli pentru a mobiliza pe membrii lor la ridicarea continuă a conținutului muncii de instruire și educare a elevilor. Astfel de grupe au organizat interesante consfătuiri de producție cu teme ca: „Realizarea educației patriotice a elevilor la lecțiile de istorie și de limba română”, „Formarea deprinderilor de exprimare corectă”, „Ce ne arată vizitele la domiciliul elevilor” etc.

Comitetul sindical s-a îngrijit îndeaproape, așa cum a reieșit din consfătuire, și de perfecționarea pregătirii ideologice și de specialitate a membrilor de sindicat, mobilizându-i la un studiu permanent și susținut și punându-le la dispoziție, prin biblioteca sindicală, materialul bibliografic necesar.

Un alt aspect larg dezbătut în darea de seamă și în discuții a fost acela al muncii culturale desfășurate de membrii de sindicat. S-a subliniat că aceștia duc o activitate bogată în cadrul cluburilor, al căminelor culturale, al cenaclului literar „Al. Sahia” din localitate etc. Numeroși învățători și profesori fac parte din echipele artistice ale sindicatului, printre care se numără formații de cor, dansuri, teatru și orchestră, precum și o brigadă artistică de agitație care, deși înființată recent, a reușit frumose succese. S-au făcut remarcate preocupările comitetului sindical pentru crearea celor mai bune condiții în vederea îmbogățirii conținutului și formelor muncii sindicale. Numai în ultimul an cca. 40.000 de lei au fost destinați cumpărării unor materiale necesare pentru extinderea

muncii culturale din cadrul clubului sindicatului: cărți, pian etc.

La conferință au fost trecute în revistă și alte laturi ale muncii sindicale, cum ar fi cele privitoare la asigurările sociale, la activitatea administrativ-financiară etc.

Deosebit de interesante au fost propunerile făcute în conferință de membrii de sindicat, privind metodele prin care grupele sindicale pot contribui la rezolvarea sarcinilor instructiv-educative, ale muncii culturale etc.

M. O.

Consfătuire lărgită

Pentru luna februarie, grupa sindicală de pe lângă școala medie din Cugir își propusese să organizeze o consfătuire la care să participe cadrele didactice și părinții în scopul de a se întări colaborarea cu familia în ceea ce privește ridicarea nivelului la învățătură al elevilor. Intrucit însă problemele care urmau să fie discutate interesau și alte școli, din inițiativa Comitetului orășeneș P.M.R. Cugir consfătuirea a fost lărgită, la ea participând membrii de sindicat din toate școlile orașului. Astfel, schimbul de experiență a putut deveni mai bogat și mai eficient și s-au putut stabili unele măsuri menite să îmbunătățească legătura școlii cu părinții.

S-a arătat că, pentru a înlătura rămânerea în urmă la învățătură a elevilor la care s-a vădit aceasta, grupele sindicale vor mobiliza cadrele didactice în organizarea meditațiilor și consultațiilor ca și în ceea ce privește sporirea exigenței față de propria lor pregătire pentru lecții, astfel încât să imbine munca cu toată clasa cu munca cu fiecare elev în parte și să intensifice îndrumarea studiului individual. În același timp părinții au fost chemați să supravegheze îndeaproape activitatea elevilor, felul cum învață și li s-a recomandat să țină o mai strânsă legătură cu școala, participând la consultațiile date de cadrele didactice.

Prof. V. COCEAN

Finalele campionatului republican de schi

Campionii școlari regionali la slalom, coborire și fond, s-au întâlnit zilele trecute pe pârâia Sulinarului, unde au avut loc finalele campionatelor republicane de schi rezervate elevilor.

Peste 200 de concurenți, participanți activi la câteva ediții ale campionatelor republicane de juniori, au asigurat competiției un succes care reține atenția. Exemplul cel mai grăitor îl oferă talentata elevă a școlii medii din Predeal, Mihaela Casapu, care a parcurs cu multă siguranță traseele probelor de slalom și coborire, obținând rezultate care o recomandă drept speranța nr. 1 a schiului nostru feminin. Antrenorul Mihaelei Casapu, profesorul de educație fizică Titus Toma are, desigur, merite deosebite pentru acest succes al școlii de schi pe care o conduce.

Au obținut rezultate bune și elevele pregătite de profesorii Dragoș Burghilea și D. Moroșan (Vatra Dornei), Matei Dedu (Sinaia) Ilie Pătruică (Reșița).

Și concursul băieților a ținut trează atenția spectatorilor, datorită valorii apropiate a multor concurenți. S-au relevat, prin buna lor pregătire elevii școlilor medii nr. 2 din Brașov și nr. 32 din București, ca și ai școlilor din Predeal, Zărnești, Rîșnov și Ploiești.

Finalele campionatului republican școlar de schi din acest an ne-au dat prilejul să constatăm că profesorii-antrenori au muncit bine, cu tragere de inimă, pregătind un schimb valoros.

TIBERIU STAMA

Cărțile din bibliotecă le descoperă micilor cititori din Sibiu taine minunate

Un important mijloc de formare a viitorilor artiști plastici

Practica învățământului artistic din școala medie de arte plastice este completată cu noi cunoștințe, sau este mai bine lămurită și consolidată cu ajutorul vizionării muzeelor și expozițiilor de artă plastică.

Deosebit de instructivă pentru elevii noștri, din acest punct de vedere, este vizionarea expozițiilor semestriale ale Institutului de arte plastice „Nicolae Grigorescu” unde, în cadrul diferitelor secții, pe ani de studii și pe ateliere, sint prezentate lucrările de examen ale studenților la sfârșitul unui semestru de muncă.

Și anul acesta, ca și în alți ani, prin grija direcției școlii, elevii au vizitat în mod organizat atelierele institutului, împreună cu profesorii lor de specialitate. Aceasta le-a oferit prilejul să-și verifice propriile lor gânduri despre arta plastică în general, despre munca grea, disciplinată, pe care o cere formarea artistului plastic, despre acumularea treptată de cunoștințe prin trecerea de la analiză la sinteză, de la necunoaștere la cunoaștere. Elevii, și mai ales cei din clasele a XI-a și a XII-a, care sint înclinați să treacă mai cu ușurință peste etapele de studiu impuse de școală din dorința fierbinte de a realiza lucrări de artă, au mare nevoie de consoli-

darea convingerilor în ceea ce privește munca sistematică și asiduă ce trebuie depusă la studiul de atelier.

Vizita la Institut i-a convins o dată mai mult pe elevi că fără acumulare de cunoștințe, fără formarea unui solid și bogat bagaj memorial vizual nu se pot crea opere valoroase, în care să se reflecte bogăția și frumusețea vieții noastre noi, freamătul, elanul construcției socialiste. Ei au văzut că și Institutul, ca și școala este atenț pe studenții și merge pe calea pașiișei, să lase pradă influențelor nesănătoase ale artei decadente, ci să muncească cinstit în fața naturii, a realității.

Vizitind diferitele secții de artă ale institutului — pictură, grafică, sculptură, pictură monumentală, pictură de teatru, ceramică, arta sticlei, sculptura în piatră, textile — elevii din clasele a XI-a și a XII-a au putut să-și precizeze mai bine drumul pe care-l vor alege atunci când vor termina școala.

Știind care sint cele două principale întrebări pe care și le pun elevii școlii noastre, decanii celor două secții de artă — tov Aurel Vlad de la secția de arte plastice și tov. Victor Șobel de la secția de arte decorative — au sacrificat o bună parte a unei săptămâni pentru a da elevilor explicații și îndrumări. Ei le-au vorbit despre munca conștiincioasă și continuă la studiul după natură, despre acordul cromatic și căutarea lui în realitate, despre organizarea modelului după un concept, pe baza unei idei compoziționale, despre frumos, despre fuga de imitație, de „modă”, despre necesitatea de a fi ei înșiși în artă, de a se feri de decadentism, despre criteriile care trebuie să stea la baza alegerii specialității artistice.

Roadele vizitei la Institutul de arte plastice „Nicolae Grigorescu” s-au constatat în munca din ateliere din primele zile care i-au urmat. Elevii au muncit cu seriozitate sporită, au fost mai atenți la îndrumările date de profesori. Cadrele didactice și-au îmbogățit experiența cu noi date și și-au întărit dorința de a da o îndrumare cit mai temeinică elevilor lor.

NICOLAE BUTNARIU
profesor la Școala medie de arte plastice — București

LUNA CĂRȚII LA SATE

Pe meleagurile sibișorene, Luna cărții la sate prilejuiește numeroase și felurite acțiuni de răspundere a cărții politice, literare, agrozotehnice sau de popularizare a științei. Prezența a numeroase cadre didactice în rindul difuzorilor voluntari asigură o mai bună eficacitate acestei munci.

În comuna Albești învățătorii, care sint și lectori la cercurile de citit, au inițiat discuții cu colectivității despre însemnătatea alcătuirii unor biblioteci personale și au arătat ce ar trebui să cuprindă acestea. Învățătoarele Elena Chindea și Iulia Petcu, cunoscând preferințele și necesitățile membrilor cercurilor de citit pe care le conduc, au putut difuza cărțile cele mai potrivite. Atît la căminul cultural cit și la casele de citit s-au organizat expoziții de cărți cu vinzare. Profesorul Vasile Cucu se îngrijește ca în jurul acestor expoziții să se desfășoare o bogată agitație vizuală menită să popularizeze cărțile

Și în alte comune, ca de pildă Saschiz, Gogan și Vinători, învățătorii și profesorii s-au dovedit a fi însuflețiți propagandiști ai slovelor tipărite, organizînd vitrine și expoziții de cărți, discutînd cu sătenii în cadrul cercurilor de citit. Duminică dimineața, pe ulițele comunei Laslea, de exemplu, pot fi întâlnite grupuri de cadre didactice care îi vizitează pe colectivități

pentru a-i sfătui ce cărți să-și cumpere. La Țigmandru, difuzorii voluntari au vîndut numai în 6 zile cărți în valoare de peste 1.200 lei.

În Luna cărții la sate, menită să contribuie la ridicarea nivelului cultural și politic al țărănimii colectiviste, cadrele didactice nu se limitează numai la munca de difuzare a cărții, ci folosesc o bogată gamă de manifestări culturale.

Astfel, la Dumbrăveni, Saschiz, Vinători și Laslea, colectivității

participă la interesante concursuri „Cine citește, folosește”. La biblioteca din Albești au loc regulat recenzii, prezentări de cărți și lecturi în grup. Profesorul Anghel Codreanu a organizat aici și o seară de poezie, cu tema „Din creația nouă a folclorului nostru”.

Fiecare zi din Luna cărții la sate îmbogățește șirul manifestărilor care contribuie direct la creșterea numărului de prieteni ai cărții beletristice, politice, agrozotehnice.

M. CROITORU

Cum predăm la clasele I-IV

(Urmare din pag. 1)

zica, îndeletniciri practice și educația fizică, notele sint cu mult mai mici. La caligrafie, muzică și educație fizică am mai putut să fac față într-o oarecare măsură, dar la desen și îndeletniciri practice, pentru care nu am nici un fel de înclinații, rezultatele au fost foarte slabe.

În scrisorile trimise redacției cadrele didactice ridică și diverse probleme în legătură cu îndrumarea experimentului. Astfel, într-o serie de scrisori sosite din Iași, Cluj, Alexandria se arată necesitatea de a se publica lucrări care să dezbătă problemele psiho-pedagogice ale specificului predării la clasele I-IV, necesitatea unei îndrumări mai sistematice și mai eficiente a

muncii în școlile experimentale. Această cerință a fost formulată cu convingerea că resursele noului sistem pot fi utilizate într-o mai largă măsură și cu rezultate superioare celor obținute pînă acum.

Profesorul Aurel Gruiescu de la Școala medie „Traian Vuia” din Făget, regiunea Banat, socotește că munca din școlile experimentale trebuie să fie cercetată cu deosebită rigurozitate, intrucît există și clase în care rezultatele nu sint întoideana în favoarea predării cu cadre specializate pe obiecte. Prof. Gruiescu aduce chiar date din școala sa, unde rezultatele obținute la clasele de control au fost superioare celor de la clasele experimentale.

Cererea sa ca rezultatele experimentului să fie studiate cu atenție este binevenită. În același timp, trebuie să facem mențiunea că, întrucît în marea majoritate a școlilor rezultatele sint net în favoarea claselor experimentale, nu este exclus ca la școala din Făget rezultatele contrarii să se explice prin nerespectarea și neglijarea uneia sau mai multora din condițiile necesare desfășurării normale a experimentului.

Fie că privesc un aspect sau altul, problemele pe care le ridică învățătorii și profesorii din diferite regiuni ale țării ilustrează interesul de care se bucură experimentul, caracterul de dezbateră largă pe care l-a luat discuția în jurul lui.

UTILIZAREA MATERIALULUI DIDACTIC

— Aspecte spre care trebuie să ne îndreptăm atenția —

Adâncirea caracterului științific al predării lecțiilor în școala de cultură generală ca și în învățământul profesional și tehnic, legarea mereu mai strânsă a predării cunoștințelor teoretice de practică, de viață, impune să se folosească larg materialul didactic la lecții și în cadrul întregului proces instructiv-educativ.

Ținând seama de întreaga importanță a utilizării largi a intuiției în procesul de instruire și educație, organele de conducere a învățământului din țara noastră, îndrumate și sprijinite nemijlocit de partid, acordă o atenție deosebită producției materialului didactic și utilizării lui în cadrul lecțiilor. Întreprinderea de material didactic a Ministerului Învățământului produce anual pentru școli zeci și zeci de mii de aparate și piese de laborator. La acestea se adaugă alte mii și mii de aparate și materiale produse în atelierele de material didactic ale Consiliului Superior al Agriculturii, la I.O.R. etc. Ca urmare, școlile din orașe și de la sate dispun acum de utilaj de laborator modern pentru efectuarea demonstrațiilor și experiențelor, de microscopice, truse electronice, camere Wilson, mulaje plastice, aparate de filmat, instrumente, hărți, planșe etc.

Pentru a ilustra amploarea acțiunii de dotare a școlilor cu material didactic este de ajuns să cităm faptul că numai școlile din regiunea București au fost dotate, în perioada 1959-1962, cu utilaj de laborator, machete, planșe și aparate în valoare de 7.000.000 lei, iar în acest an vor primi material în valoare de încă 2.500.000 lei.

Se impune ca, paralel cu acțiunea de înzestrare a școlilor, să se asigure toate condițiile necesare pentru buna folosire a aparatelor, utilajelor și instalațiilor de laborator noi.

În numeroase școli materialele didactice sunt utilizate amplu în cadrul predării lecțiilor, fiind păstrate cu grijă în dulapuri speciale sau în laboratoare.

Sub îndrumarea comisiilor metodice, profesorii de specialitate ai unor școli cum sunt școlile medii „I. L. Caragiale” și „Elena Sirbu” din Capitală, școlile medii din Giurgiu și Călărași, Școala medie nr. 2 din Arad etc. reușesc să utilizeze cu măiestrie în predarea lecțiilor un bogat și variat material di-

didactic, determinând înțelegerea mai clară și mai aprofundată a cunoștințelor.

Și totuși, mai sînt școli, unde lecții a căror înțelegere și aprofundare necesită neapărat utilizarea unui material didactic sugestiv, sînt predate exclusiv pe baza expunerii. Am asistat de pildă la o lecție de fizică cu tema „Descărcări în gaze”, în care profesorul a vorbit mult, a încercat să schițeze pe tablă, a conturat cu mâinile prin aer fenomenele descrise. Este îndoielnic însă că în asemenea condiții elevii și-au putut însuși cunoștințele corespunzătoare. Mult mai repede și mai sigur ar fi ajuns profesorul la acest rezultat dacă ar fi folosit trusa cu tuburi pentru descărcare în gaze rarefiate existentă în inventarul școlii, dar care nu a fost utilizată niciodată pînă acum la lecții. Cazuri asemănătoare se mai întîlnesc.

Ce determină aceste fenomene negative? Din ce pricină formarea cunoștințelor la elevi este lipsită uneori de suportul material al experiențelor? De ce se mai întîmplă ca aparate și utilaje valoroase să stea blocate fără utilizare practică, deteriorându-se adesea?

Desigur, o parte dintre aceste deficiențe se datorează neglijenței și comodității unor profesori din școlile respective. Nu se poate invoca, de pildă, vreun motiv obiectiv pentru faptul că profesorii de specialitate de la școlile de meserii din Alexandria și Urziceni nu folosesc în laboratoare materialele electrotehnice de bază, sau pentru faptul că profesorul de matematică de la Școala de 8 ani din Gura Suții predă lecțiile de geometrie fără să fi făcut vreodată apel la trusele topografice și stereometrice de care dispune școala.

În același timp, însă, întîlnești mulți profesori care doresc să folosească la lecții unele aparate noi, foarte importante, cu care a fost înzestrată în ultimul timp școala unde lucrează, dar nu dispun de suficiente date tehnice și metodice pentru a le putea utiliza în cele mai bune condiții.

Redacția noastră a întreprins o cercetare pe teren a acestei situații, pentru a vedea ce probleme se ridică și ce măsuri se impun.

Unele soluții

Discuțiile purtate în cadrul cercetării au prilejuit și o serie de valoroase propuneri privind îmbunătățirea utilizării materialului didactic, arătînd în mod concret unele măsuri care pot ajuta efectiv profesorilor în această privință. Totodată, cu prilejul discuțiilor au fost scoase în evidență unele acțiuni întreprinse în scopul orientării învățătorilor și profesorilor asupra utilizării cit mai largi și mai juste a materialului didactic, acțiuni care au dat rezultate pozitive

Deosebit de utilă ar fi editarea, în condiții grafice corespunzătoare, a unui catalog cuprinzînd principalele produse ale I.M.D., domeniul lor de utilizare și caracteristicile lor tehnice. În felul acesta s-ar ușura mult documentarea cadrelor didactice din întreaga țară și în același timp s-ar suplini pierderea eventuală a prospectului care însoțește un anumit aparat.

Ar fi bine ca întreprinderea de material didactic să efectueze o cercetare în școli pentru a identifica aparatele pentru utilizarea cărora sînt necesare indicații mai ample. Pe baza acestei cercetări să fie completate în mod corespunzător prospectele respective, folosindu-se mai larg memoriul tehnico-științific elaborat de autorii sau proiectanții noului material didactic.

Ținînd seama de neajunsurile provocate de faptul că mînuirea materialului didactic este încredințată, la unele secții de învățămînt, planificatorilor, se impune de urgență trecerea acestei sarcini în răspunderea unui inspector cu calificare de specialitate

Este indicată generalizarea inițiativelor bune ale unor secții de învățămînt în ce privește utilizarea materialului didactic. De pildă, secția de învățămînt a orașului București a organizat, prin cabi-

netele pedagogice raionale, instructaje privind condițiile tehnice și metodice ale utilizării unor aparate mai complexe, cum sînt aparatele acționate electric.

Institutele interregionale de perfecționare a cadrelor didactice organizează periodic cursuri cu profesorii de fizică și chimie, care sînt puși la curent cu cele mai noi teorii din științele pe care le predau. Cadrele didactice consultate și-au exprimat părerea că, în cadrul acestor cursuri, greutatea specifică a orolilor de laborator trebuie să crească, efectuîndu-se și demonstrații de mînuire a materialului didactic perfecționat și dîndu-se indicații metodice cu privire la temele și lecțiile unde poate fi folosit. În felul acesta profesorii de specialitate ar primi o îndrumare mai completă și un ajutor mai larg în munca lor.

Cercetătorii Institutului de științe pedagogice ar putea să elaboreze, pe baza studierii experienței cadrelor fruntașe, îndrumătoare privind metoda utilizării materialului didactic în cadrul predării diferitelor discipline. Aceste îndrumătoare metodice ar putea fi tipărite, pe măsura elaborării lor, de către Editura de stat didactică și pedagogică, punîndu-se la îndemîna învățătorilor și profesorilor un ghid foarte folositor.

Problemele care se ridică

Consultarea unor cadre didactice de la școlile medii nr. 1, nr. 11, nr. 15, nr. 24 și nr. 32 din Capitală, de la școlile medii din Giurgiu, Brașov și Oradea, participarea la lecțiile desfășurate în aceste școli au scos în evidență faptul că profesorii de științe naturale și geografie nu întîmpină dificultăți în folosirea materialului didactic existent. Pentru planșele, mulajele, insectele și diferitele elemente ale plantelor conservate sub forma unor incluziuni în material plastic, scurtele instrucțiuni elaborate de I.M.D. care cuprind norme de folosire a lor în funcție de temperatură și umiditate și indicații privind mînuirea în timpul predării, sînt absolut suficiente. În general, cadrele didactice de specialitate socotesc că noile mulaje din material plastic sînt ușor de mînuit și rezistente. Caracteristicile constructive sînt în general simple, așa încît, chiar în lipsa prospectului, un profesor cu experiență le poate utiliza la lecții fără nici un fel de dificultate

Instrucțiuni mai ample sînt însă necesare în legătură cu utilizarea aparatului și truselor complexe pentru lecțiile de fizică, chimie și, în parte, pentru lecțiile de matematică. Cercetînd la depozitele I.M.D., ca și ale Centrului de librării care se ocupă de difuzarea materialului didactic în întreaga țară, am constatat că dacă majoritatea truselor cu noile aparate și materiale de demonstrație pentru lecțiile de fizică, geometrie, chimie, sînt însoțite de caiete-prospect cuprinzînd 4-6 pagini de prezentare, pentru cîteva dintre aparatele cele mai complexe, mai dificil de mînuit, nu au fost alcătuite asemenea prospecte.

Bunăoară, trusa electronică pentru predarea lecțiilor de fizică la clasa a XI-a este însoțită doar de un aviz, în care se menționează că instrucțiuni detaliate privind montarea și utilizarea aparatului vor fi elaborate și trimise ulterior de către serviciul de specialitate din minister. A trecut aproape un an de cînd primele serii de truse electronice au fost expediate în școli și nici pînă la această dată instrucțiunile nu au fost elaborate. Acum, pentru expedierea instrucțiunilor ar trebui identificate toate școlile unde au fost trimise truse electronice. Este foarte îndoielnic că, în asemenea condiții, instrucțiunile vor mai ajunge vreodată la destinație. Iată, deci, o primă cauză a neutilizării unor sortimente de material didactic: expedierea lor în școli fără nici un fel de prospect privind felul cum urmează a fi folosite la lecții.

Dar chiar atunci cînd se alcătuesc instrucțiuni, ele nu sînt întotdeauna complete. Să examinăm bunăoară prospectul care însoțește planșetele pentru experiențe cu ajutorul cărora se pot pune în evidență fenomene importante din electrodinamică — legile curenților alternativ și aplicațiile curenților electrici. Prospectul menționează aceste experiențe, conține apoi o descriere a planșetelor și unele indicații sumare de utilizare. Profesorii de specialitate pe care i-am consultat recent s-au declarat nemulțumiți de caracterul incomplet al indicațiilor, cu atît mai mult cu cît utilizarea planșetelor este condiționată de conectarea și reglarea sursei de alimentare — transformatorul și redresorul cu seleniu — care sînt livrate împreună cu acest material didactic complex.

Trebuie să avem permanent în vedere că asemenea aparate moderne pătrund acum în școlile din satele cele mai îndepărtate, unde lucrează colective mai restrînse de cadre didactice și există deci posibilități reduse de consultare. De aceea este necesar ca indicațiile de utilizare a acestor aparate să fie cît mai clare.

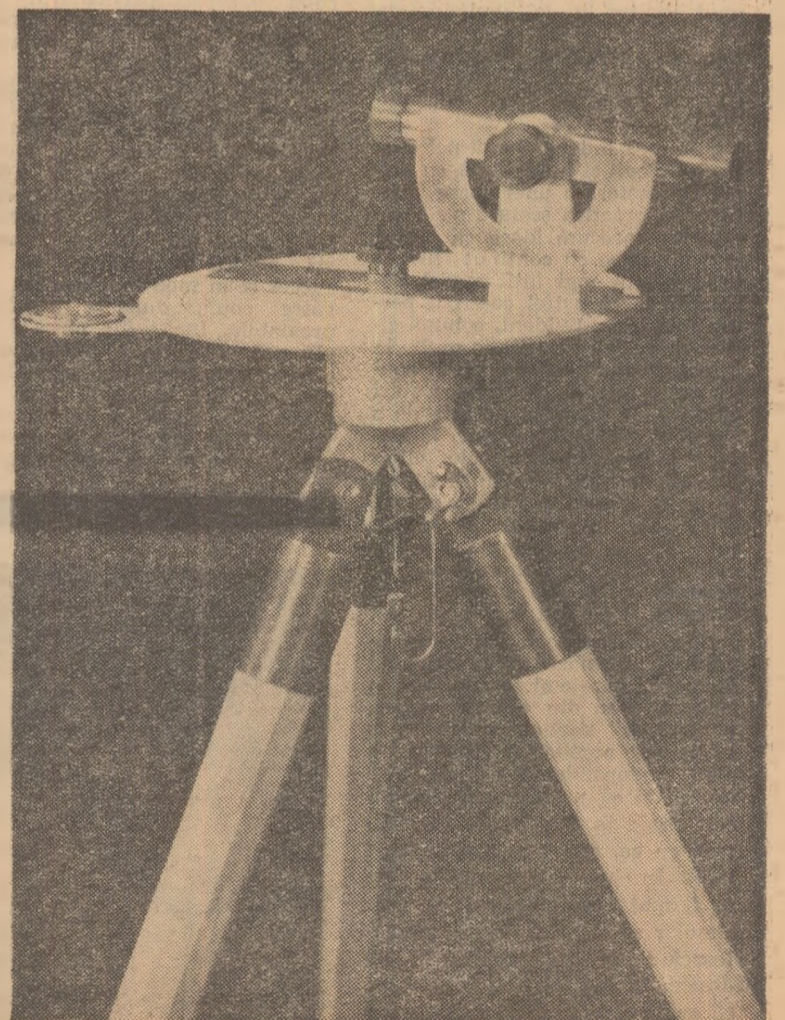
Și în funcționarea fragilului aparat pentru demonstrarea experimentală a amestecurilor explozive gazoase se ivesc defecțiuni, provocate de asemenea de caracterul incomplet al indicațiilor cuprinse în prospectul cel însoțite.

În ceea ce privește noile aparate pentru predarea agriculturii, expediate recent școlilor, profesorii de specialitate semnalează lipsa schemelor de montaj, ceea ce îngreunează mult utilizarea lor.

Unele materiale cum este, de pildă, globul ceresc sînt valorificate insuficient la lecții din cauză că nu sînt însoțite de indicații metodice. De aceea, cu toate că globul permite efectuarea unei game largi de demonstrații în predarea astronomiei la clasa a XI-a, el este folosit doar rare ori.

În sfîrșit, o a treia cauză, poate cu cea mai mare pondere în deficiențele semnalate, o constituie modul de distribuire a materialului didactic în școli. Operația aceasta deosebit de importantă este lăsată în multe raioane în grija unui planificator din aparatul sfațului popular. Lipsa de pricepere în mînuirea materialului provoacă nu de puține ori expedierea unor truse fără anexele care sînt ambalate separat, rătăcirea prospectelor cuprinzînd indicațiile de folosire etc.

AL. CIUCA

Trusa topografică — nou material deosebit de util realizat la I.M.D.

Munca independentă la lecțiile de citire explicativă

Lecțiile de citire explicativă constituie o parte integrantă, organică, a predării limbii române în școala elementară. Realizarea în mod creator a lecțiilor de citire explicativă are o mare însemnătate nu numai în studiul limbii, ci și în studiul altor obiecte de învățămînt, ca istoria, geografia, științele naturii, unde citirea explicativă se folosește ca mijloc practic de fixare și consolidare a cunoștințelor elevilor.

Scopul final al citirii explicative este de a-i înarma pe elevi cu deprinderi de citire independentă, conștientă. În primele clase, formarea și dezvoltarea unor astfel de deprinderi trebuie să constituie o preocupare de seamă.

Exercițiile independente ale elevilor privitoare la citirea explicativă sînt variate. Vom examina, în cele ce urmează, cîteva din cele mai importante, făcînd și succinte referiri la metoda desfășurării lor.

Pregătirea elevilor pentru citire este — într-o serie de cazuri — un element necesar al lecției, care face parte integrantă din structura ei, ca primă etapă a lecției de citire explicativă. Așa de pildă, înainte de citirea unui text, elevii clasei I cercetează în mod independent ilustrația din carte, pentru a povesti ulterior ceea ce este reprezentat în ilustrație. Povestirile copiilor, îndrumate de cadrele didactice, vor servi ca punct de plecare la citirea textului și la analiza lui.

În clasa a II-a, munca independentă de pregătire a citirii se lărgeste, temele devin mai variate. Înainte de citirea unei poezii, de exemplu a poeziei despre toamnă, sau a unei povești oarecare despre animale, învățătorul poate cere copiilor să-și amintească ce povestire sau ce poezii despre toamnă au mai citit, să recitească acasă sau, cînd e posibil, în clasă, unele dintre ele și să se pregătească pentru a le povesti. De asemenea, le poate cere să-și reamintească poveștile despre animale pe care le-au citit, să numească titlurile acestora și să povestească una dintre ele.

În clasele a III-a și a IV-a munca independentă pentru pregătirea citirii se complică, cu toate că nu există o deosebire principială față de munca din clasele mici. O muncă interesantă pot efectua, de exemplu, elevii în vederea cunoașterii mai ample a unui scriitor atunci cînd, înainte de citirea unei noi opere a acestuia, îi se cere să-și reamintească alte opere ale lui pe care le-au citit, să redea pe scurt conținutul lor.

O muncă independentă pot desfășura elevii și în legătură cu prima cunoaștere a unei opere literare. În practica școlară s-a încetățenit oarecum ideea că orice text de citire cu conținut literar trebuie citit mai întîi model, scotîndu-se că astfel copiii îl percep mai bine. Evident, o bună citire expresivă contribuie mult la înțelegerea de către copii a conținutului operei, le produce stări emotive, le dezvoltă dorința de a citi și ei frumos, expresiv, le trezește interesul pentru cele citite etc. Nu trebuie uitat însă faptul că și în această privință abuzul are urmări negative — dintre care cea mai importantă este aceea că frînează formarea deprinderii de citire independentă, de către elevi a unui text nou.

Deprinderea de a citi independent se formează și se dezvoltă treptat și bazele ei se pun încă în clasa I. Încă din această clasă, pe treapta post-abeceară, li se poate cere copiilor să citească în mod independent o povestire ușoară și să pregătească răspunsuri orale la întrebările în legătură cu ea, scrise în prealabil pe tablă. În clasa a II-a, munca poate fi mai complexă: li se cere elevilor să citească, să se pregătească a indica ce imagini se pot desena în legătură cu cele citite, să arate care sînt personajele povestirii citite, care dintre aceste personaje a procedat bine și care rău și să-și motiveze răspunsul.

În clasele a III-a și a IV-a, paralel cu citirea independentă a operei, putem cere elevilor să selecteze și să recitească cu voce tare fragmentele care le-au plăcut mai mult și să motiveze oral alegerea lor. De asemenea, un exercițiu util îl constituie răspunsurile orale și scrise la întrebările de la sfîrșitul textelor de citire.

Cele mai multe exerciții independente se pot efectua în legătură cu recitarea textelor analizate. Aici se pot da teme interesante cu privire la vocabular, la pregătirea citirii expresive, la înțelegerea unor imagini artistice, la caracterizarea personajelor etc.

În clasele mici copiii separă din text și explică cuvintele și expresiile cu care sînt denumite diferite personaje, aleg și extrag denumirea obiectelor folosite de autor în descrierea naturii, a mediului, denumirea acțiunilor îndeplinite de unele personaje, denumirea caracteristicilor unui obiect sau fenomen descris de autor.

În clasele mai mari elevii aleg în mod independent, din textele citite, comparațiile și explică ce și cine, cu ce și cu cine se compară și care este sensul comparației; din fabule aleg expresii populare, potrivindu-le expresiilor literare corespunzătoare.

Exerciții utile de muncă independentă pot efectua elevii în legătură cu alcătuirea planului și povestirea bucății citite.

Alcătuirea planului bucății citite este o etapă importantă a lecțiilor de citire explicativă. Necesitînd o analiză profundă a conținutului fiecărui fragment logic încheiat, stabilirea unor relații juste între fapte și fenomene, a legăturilor cauzale, activitatea de întocmire a planurilor contribuie la dezvoltarea gîndirii.

În alcătuirea planului bucăților de citire cu conținut practic științific se folosește de obicei calea sintetică (de la particular la general), iar pentru operele beletristice calea analitică (de la general la particular). Cînd se folosește calea sintetică, se scot succesiv în relief ideile principale din fragmentele citite și analizate; cînd se folosește cea analitică se pornește de la cunoașterea prealabilă în ansamblu a operei, scotîndu-se apoi din acest întreg părțile principale, ideile, pe baza unor legături reciproce juste. Calea analitică îi deprinde pe copii să separe particularul din general, astfel încît să obțină o legătură logică între diversele fragmente ale bucății.

Ținînd seama de dificultățile pe care le ridică pentru copii întocmirea planurilor, aceasta se realizează la început sub îndrumarea cadrelor didactice. Treptat, în funcție de particularitățile bucăților de citire, de caracterul lor narativ sau descriptiv, această muncă se poate realiza cu succes și în mod independent de către copii, după o pregătire prealabilă. Încă din clasa I copiii pot desfășura independent o serie de activități legate direct de alcătuirea planului. Așa, de pildă, după citirea și analiza unei povestiri, ei pot da, sub conducerea cadrelor didactice, titluri

pentru unele părți ale povestirii. Apoi titlurile se scriu la tablă fără o ordine anumită, iar elevii primesc sarcina de a le copia în ordinea necesară. Alt exemplu: după separarea părților unei povestiri citite și după intitularea părților ei, copiii aleg din text propoziții cu care să poată fi intitulată fiecare din acestea.

În clasa a II-a, după ce se alcătuiește, sub îndrumarea cadrelor didactice, planul unei povestiri citite, li se poate da elevilor, ca temă de muncă independentă, să găsească limitele fiecărui fragment logic încheiat. În afară de aceasta, elevilor de clasa a II-a le este pe deplin accesibilă împărțirea independentă în părți a unor texte simple și clare în ceea ce privește conținutul și structura, după analiza lor integrală.

O muncă utilă și indicată pentru clasa a II-a este alcătuirea independentă a planului folosind imagini.

În clasele a III-a și a IV-a munca independentă asupra planului se lărgeste. Practica școlară a arătat că elevii, îndrumați de cadrele didactice, pot cu ușurință să alcătuiească independent planuri sub formă interogativă, să transforme planuri formulate enunțiativ în planuri formulate eliptic și chiar, spre sfîrșitul clasei a IV-a, să alcătuiească independent planuri pe calea sintetică. Aceste procedee de muncă activează gîndirea elevilor, sporesc interesul lor pentru studierea lecțiilor de citire, le dezvoltă încrederea în capacitatea și forțele lor.

Munca asupra alcătuirii planului oferă largi posibilități de a realiza o strînsă corelație cu povestirea de către elevi a bucății citite.

Textele, cu multe fragmente logic încheiate, care cuprind întimplări ce se împletesc între ele (de exemplu legende), trebuie povestite de către elevi după plan. În manualele de citire există însă povestiri scurte, vii, al căror conținut poate fi expus în întregime fără folosirea planului.

În legătură cu povestirea celor citite se pot organiza variate exerciții de muncă independentă. În clasele I și a II-a, copiii nascocesc imagini pentru o povestire sau o poezie, alcătuiesc independent povestiri după imagini. Încopînd cu clasa a III-a, elevii pot să pregătească independent o scurtă povestire a unei bucăți cu caracter narativ, după un plan dat în prealabil sau alcătuit în colectiv.

Mulț interes stîrnesc în rîndurile elevilor din clasele mai mari o serie de exerciții de muncă independentă desfășurate în afară de clasă: adunarea unor materiale pentru albume literare, pentru mici montaje, efectuarea unor desene în legătură cu operele preferate, notarea unor păreri despre cele citite etc.

Ne-am referit numai la cîteva exerciții de muncă independentă a elevilor legate de citirea explicativă. Folosite just în practica școlară ele fac din citirea elevilor un mijloc principal de cunoaștere.

Conf. univ. ION BERCA

Multă lumină

Pentru formarea primelor reprezentări aritmetice

Cea mai temeinică reprezentare despre număr o dobîndește școlarul din clasa I abia atunci cînd numărul (grupa, mulțimea) mai mare se împarte în altele mai mici, și mai ales dacă această operație se desfășoară în fața lui într-o formă cit mai evidentă.

În acest scop se utilizează încă de mult gruparea obiectelor — reprezentate grafic prin cercurile sau pătrățele — fie în perechi, fie în grupe de cîte trei, așezate pe una sau pe două rînduri. Acesta sînt așa-zisele figuri numerice, care ajută la formarea unor reprezentări concrete despre numere. Dezavantajul pe care îl prezintă însă figurile numerice constă în faptul că, pentru a putea servi ca mijloc de abstractizare, adică pentru a putea arăta școlarilor că numărul unor obiecte nu depinde de felul așezării lor în spațiu (sau a figurilor în plan) este nevoie de o figurare a respectivelor obiecte în toate variantele posibile, ceea ce ar necesita confecționarea unui material voluminos și greu de mînuit.

Este cunoscut faptul că o unitate concretă este percepută de copii ca un element izolat, două unități — ca o pereche, iar trei unități — ca o unitate flancată de ambele părți de cîte o altă unitate. Deci un număr (grupă, mulțime) de două sau trei obiecte este perceput întotdeauna direct, fără a mai fi nevoie de numărarea lor.

Ținînd seama de aceasta, m-am străduit, împreună cu alți colegi, să folosesc numărătoarea — mășina cu bile. Am făcut ca două vergele ale numărătoarei să poată fi scoase afară, așa încît pe porțiunea rămasă în interiorul cadrului să încapă zece bile. Am revopsit apoi toate bilele numărătoarei, jumătate în alb și jumătate în negru. Cele douăzeci de bile detașabile, cu care lucrez, le păstrez într-o cutie, iar restul — pe vergele fixe ale numărătoarei. În acest fel numărătoarea mi-a fost de un real folos încă de la predarea componentei numerelor, adică înainte ca elevii să învețe cifrele, iar în lecțiile ulterioare — adunarea și scăderea numerelor 1—10 — nu a fost necesar să fac decît o scurtă demonstrație, elevii însușindu-și aceste cunoștințe foarte bine și în cel mai scurt timp.

Iată un exemplu. Numărul 7 a fost figurat introducînd pe vergea 2 bile negre + 2 bile albe + 2 bile negre + 1 bilă albă. Pe cîetele elevilor bilele au fost marcate prin cercurile: ●●●●●●●.

Cu ajutorul acestei reprezentări, elevii au descoperit toate posibilitățile de compunere ale numărului 7 și calculele care rezultă din figurările respective, ca de

exemplu: 4 bile (negre) + 3 bile (albe) = 7 bile, de unde $7 - 4 = 3$ și $7 - 3 = 4$; sau $2 + 5 = 7$, de unde $7 - 2 = 5$ și $7 - 5 = 2$ etc.

Se poate obiecta că asemenea exerciții se pot realiza și cu bilele obișnuite, neadaptate noului sistem. Să urmărim exemplul dat. Pentru a demonstra că $4 + 3 = 7$, dăm de o parte, pe una din vergelele numărătoarei, 4 bile și apoi încă 3, după care sîntem obligați să le numărăm pentru a cunoaște rezultatul obținut. Dacă aceasta se mai adaugă și întrebările „cît am avut?”, „cît am mai luat?”, „cît am obținut?” — la care mulți răspund adesea greșit sau pe ghicite, deoarece în fața lor nu se află acum $4 + 3$ bile, ci o mulțime de 7 bile (nu se văd cele două grupe componente).

Este știut că excluderea numărării și înlocuirea ei cu calcule mintale reprezintă una din cele mai importante etape în însușirea primelor noțiuni aritmetice. Privită din acest punct de vedere, folosirea bilelor de două culori la adunarea și scăderea cu trecere peste zece a dat rezultate foarte bune. De exemplu, $9 + 4$ a fost figurat astfel: ●●●●●●●/●●●● iar $13 - 5$ ●●●●●●●/●●●●●●● Pe numărătoare cele două cantități sînt ușor distanțate, distanțare care pe caiete este marcată printr-o linioară verticală, ca în exemplele date.

Cu același succes poate fi folosită numărătoarea astfel adaptată și pentru predarea operațiilor de înmulțire și împărțire. Figurînd de exemplu 3 bile albe + 3 bile negre + 3 bile albe + 3 bile negre + 3 bile albe, vom ajuta pe elevi să ajungă mai ușor la raționamentul că $3 \times 5 = 15$ și, mai mult, vom putea proceda la descompunerea înmulțitorului în mod concret și vizibil. Avînd de trei ori cîte 3 bile albe și de două ori cîte 3 bile negre, vom putea nota

$$\begin{aligned} 3 \times 5 &= 15 \\ 3 \times 3 &= 9 \\ 3 \times 2 &= 6 \end{aligned}$$

La împărțire, așezînd bunăoară 3 bile albe + 3 bile negre + 3 bile albe pe o vergea, și 3 bile negre + 3 bile albe + 3 bile negre pe a doua vergea, elevii vor afla cu multă ușurință că $18 : 6 = 3$; $18 : 3 = 6$; $18 : 2 = 9$ și $18 : 9 = 2$ (18 este numărul total al bilelor, 6 e numărul grupelor, 3 este numărul bilelor dintr-o grupă, 2 reprezintă numărul vergelelor și 9 numărul bilelor de pe o vergea).

Sînt convins că, lucrîndu-se cu acest material, se pot descoperi noi și variate forme de întrebuintare a lui în predarea aritmeticii la clasa I.

Înv. TRAIAN LAZEA
Școala medie nr. 2 — Arad

Repetiție

La început de capitol

După studierea organizării generale și a funcțiilor plantelor, elevii clasei a VIII-a au trecut în prezent la studierea sistematică a plantelor. De curând am asistat la o lecție care s-a referit la sistematica plantelor și la studiul plantelor inferioare, bacteriile și algele, ținută de profesorul V. Ciobanu de la Școala medie „Unirea” din Brașov.

Fiind vorba de introducerea în studiul unui capitol mare și important al botanicii, și anume „Sistematica lumii vegetale”, a fost necesar ca profesorul să insiste asupra înțelegerii unor noțiuni noi pentru elevii clasei a VIII-a. De aceea el a început cu verificarea lecției în care a predat noțiunile de clasificare și cunoștințele despre bacterii pentru ca, în continuare, să predea lecția „Algele verzi”.

În verificarea cunoștințelor profesorul s-a orientat just insistând asupra criteriilor de clasificare folosite în sistemul de clasificare artificial al lui Linné și asupra criteriilor de clasificare care stau la baza sistemului natural de clasificare. Împreună cu elevii a tras concluzia că sistemul natural de clasificare este un sistem științific, deoarece se bazează pe criteriile filogenetice și are în vedere evoluția plantelor de la formele inferioare la cele superioare.

În continuare profesorul a insistat asupra unităților sistematice și a importanței introducerii nomenclaturii binare, noțiune nouă pentru elevi, cerându-le să dea exemple de denumiri de plante pe care le cunosc și să indice care cuvânt definește genul și care specia.

După ce elevii au arătat că lumea vegetală se împarte în două grupe mari de plante, și anume plante inferioare și plante superioare, profesorul le-a cerut să precizeze deosebiri mari dintre aceste două grupe de plante și să vorbească despre plantele inferioare pe care le cunosc — anume

bacteriile. În răspunsurile lor, elevii s-au oprit asupra structurii celulare a bacteriei, asupra formelor de bacterii pe care le cunosc, asupra modului de hrănire, de respirație și înmulțire, cit și asupra clasificării bacteriilor. Totodată, ei au vorbit pe larg despre importanța cunoașterii bacteriilor folositoare și a celor patogene.

În predarea noilor cunoștințe, referitoare la algele verzi, profesorul a recurs la o comparație cu bacteriile pentru a-i ajuta pe elevi să înțeleagă că, deși algele sînt și ele organisme inferioare, prezintă totuși, față de bacterii, un anumit grad de complicitate în ceea ce privește structura morfologică. Aceasta, a arătat profesorul în continuare, a determinat apariția unor funcții noi la alge, pe care bacteriile nu le prezintă. De pildă, le-a explicat tovarășul Ciobanu elevilor, prezența unui pigment în celula algelor, pigment care diferă la algele brune, roșii, albastre sau verzi și care, în cazul algelor verzi, este clorofila fixată pe o formațiune denumită cromatofor, determină modul de hrănire autotrofă caracteristic algelor verzi. Deoarece bacteriile nu au nici un pigment asimilator, ele nu se caracterizează prin hrănirea autotrofă. În ce privește înmulțirea, profesorul a subliniat faptul că în timp ce bacteriile se înmulțesc asexuat prin diviziune directă, algele se înmulțesc atît pe cale asexuată cît și pe cale sexuată.

Pentru ca elevii să-și formeze o imagine clară asupra structurii morfologice a celor două alge prezentate în lecție, Pleurococcus și Spirogyra, prima unicelulară și a două pluricelulară filamentoasă, tov. Ciobanu a filatat expunerea cu un desen pe tablă și cu explicarea planșelor. Cu prilejul fixării, elevii și-au consolidat aceste cunoștințe prin observarea la microscop a celor două alge amintite în lecție. În acest fel ele-

vii au putut să observe direct felul în care este alcătuită celula unei alge. Intuind materialul prezentat, ei au putut să reprezinte cu ușurință pe caietele lor de notițe structura celulară a algelor verzi, stabilind cu precizie locul membranei celulare, al citoplasmei, al nucleului și al cromatoforului.

Deși tov. Ciobanu s-a orientat bine în organizarea și pregătirea lecției, totuși, cu prilejul verificării, și chiar și în prezentarea lecției noi, s-au manifestat și unele deficiențe.

Bunăoară elevii nu cunosc precis tipurile de hrănire și respirație. În răspunsuri ei au reușit cu greu să definească modul de hrănire autotrofă, despre care li s-a mai vorbit și în lecția despre fotosinteză, ca și modul de hrănire heterotrofă, cu cele două tipuri de hrănire — supafită și parazită. Așa cum au arătat răspunsurile, nici respirația aerobă și anaerobă nu a fost pe deplin înțeleasă de elevi. Ținînd seama de faptul că aceste noțiuni le vor folosi elevii și în însușirea altor lecții de botanică, ar fi necesar ca profesorul Ciobanu să stăruie pentru a asigura însușirea lor temeinică.

De asemenea, ar fi fost necesar ca, atunci cînd profesorul le-a arătat elevilor că algele se înmulțesc atît pe cale asexuată cît și pe cale sexuată, să fi insistat mai mult asupra factorilor care au determinat necesitatea înmulțirii pe cale sexuată. În continuare ar fi trebuit amintit faptul că înmulțirea sexuată reprezintă un pas înainte în evoluția algelor față de bacterii.

Insistînd în predare asupra noțiunilor mai dificile, tov. Ciobanu va reuși pe viitor să asigure însușirea mai temeinică a cunoștințelor predate, obținînd de la elevii săi răspunsuri clare și precise.

C. DEMETRESCU

Lecții deschise

Înțelegînd însemnătatea pe care o are în procesul de educație îndrumarea lecturii elevilor, cercul pedagogic al învățătorilor din raionul 25 August a hotărît să consacre una din ședințele sale dezbaterii problemelor privind metodicăa orelor de lectură. Pe baza unor referate judicioase întocmite, urmate de lecții deschise, cadrele didactice care predau la clasele I—IV au discutat diferite aspecte legate de organizarea și desfășurarea acestui tip de ore.

Pentru elucidarea problemelor au fost deosebit de utile lecțiile deschise. În timpul lecției deschise de lectură ținută la clasa I „A” de la Școala nr. 51 din București, în cadrul căreia s-a citit textul „Scufița roșie”, cadrele didactice au avut posibilitatea să observe, bunăoară, modul cum se poate utiliza diafilul în orele de lectură și cum poate să fie combinat acest material didactic cu planșe și tablouri.

La fel, lecția ținută la clasa a II-a, în care s-a citit povestirea „Ursul păcălit de vulpe”, a prilejuit observarea însușirilor pe care trebuie să le dețină povestirea model efectuată de către învățător ca și succesiunea întrebărilor menite să orienteze atenția elevilor asupra conținutului povestirii.

Deosebit de interesante au fost și lecțiile deschise ținute la clasele a III-a și a IV-a. Îndeosebi lecția ținută la clasa a IV-a a prilejuit cadrelor didactice aprecieri cu privire la felul cum trebuie caracterizate personajele într-o oră de lectură și la dramatizarea unei schițe.

Discutarea diferitelor probleme privind lectura elevilor la cercul pedagogic al învățătorilor i-a ajutat pe aceștia să-și îmbogățească experiența în legătură cu munca pentru dezvoltarea dragostei pentru citit a elevilor.

Experiințe de lizică — în laboratorul Școlii medii nr. 3 din Timișoara

Învățarea scrierii batarde

Precum se știe, batarda este o scriere combinată din cea cursivă și rondă. Ea se învață în scopul însușirii temeinice a unui scris folosit deseori în cele mai diverse ramuri de activitate.

De multe ori în școli scrierea batardă se învață pe caietele tip 1, caiete destinate, de fapt, învățării scrierii cursive.

Cum rețeaua grafică a caietului nu permite obținerea portativelor reglementare, liniatura acestora ducînd la deformarea literelor, am cerut elevilor să facă singuri liniatura reglementară. Am folosit în acest scop caiete din hirtie velină fără nici o liniatură. Interpunînd între filele caietului 5—6 foi de hirtie indigo, elevii pot obține dintr-o dată 6—7 pagini liniate corect.

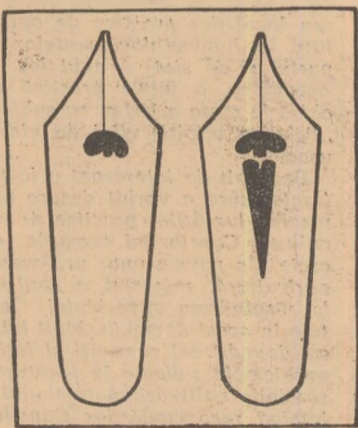
Încă de la prima lecție arăt delimitarea și modul de liniere a portativelor. În partea stîngă a caietului elevii lasă o margine de 15 mm, în partea de sus o margine de 10 mm, iar pentru fiecare portativ rezervă cite 30 mm. Între portative se lasă un loc liber de 10 mm. În felul acesta se obțin în total 5 portative.

Fiindcă explicațiile se bazează pe litera model prezentată la tablă și scrisă pe portativul caligrafic, pentru primele 2—3 lecții liniez pe tablă 1—2 portative, pe care scriu elementele componente și literele propuse pentru predare. Apoi portativele sînt liniate pe tablă, prin rotație, de către elevi.

Portativul caligrafic reglementar pentru scrierea batarde este format din linii orizontale și oblice. Înălțimea lui este de 30 mm, iar lungimea depinde de lățimea caietului. Un portativ este alcătuit din 6 linii orizontale trasate la următoarele distanțe: de la prima la a doua linie se lasă o distanță de 3 mm; de la a doua la a treia, de la a treia la a patra și de la a patra la a cincea distanța va fi de 8 mm, iar de la a

cincea la a șasea linie, de 3 mm. În felul acesta se obține un portativ compus din trei rînduri întregi și două jumătăți.

Liniile oblice se obțin cu ajutorul unui pătrat construit la începutul portativului și avînd mărimea laturii de 19 mm. Pătratul obținut se împarte în patru părți egale cu ajutorul liniilor drepte trasate în sens vertical. Oblicitatea liniilor înclinate se realizează prin trasarea unei diagonale duse din virful celei de-a doua linii verticale la baza laturii pătratului din partea stîngă. A doua linie oblică se trasează din virful celei de-a treia linii verticale la baza primei linii verticale, a treia se duce în același mod, de la a patra linie verticală la a treia. Liniile oblice următoare, ca și celelalte, se trasează la o distanță de 5 mm una de alta. Datorită acestor linii oblice, înclinarea scrierii va fi de 63 de grade.

Penițele pentru scrierea batarde

Cum scrierea batardă este înclinată, și caietul trebuie puțin înclinat, așa ca să formeze cu marginea băncii un unghi de a-

proximativ 30°. Tocul se ține și el înclinat. Corectitudinea poziției lui se verifică cerînd elevilor să ridice degetul arătător de pe toc. Dacă tocul nu cade, înseamnă că poziția lui este corectă, fiindcă se sprijină pe degetul mare și mijlociu.

La începutul predării este necesar să dăm elevilor explicații în legătură cu specificul scrierii batarde. Astfel, vom preciza că virfurile de jos și de sus ale trăsăturilor bastonate de la literele mici nu sînt paralele cu liniile orizontale ale portativului, ci puțin teșite. Virful trăsăturii bastonate va depăși în partea de sus linia orizontală, iar în partea de jos va atinge linia portativului numai într-un singur punct.

În ceea ce privește constituția literelor mici, unele din ele diferă față de scrierea cursivă și rondă — de exemplu: r, d, p, z. Literele care depășesc rîndul mijlociu în sus se scriu fără buclă, cu excepția literei f. Unele din cele care depășesc în jos rîndul mijlociu au bucle, ca de exemplu j, y, g, pe cînd altele, cum ar fi p și q, nu au bucle.

La predarea unei litere noi, mici sau mari, vom scrie întîi pe portativ, în mod separat, elementele componente, apoi litera în întregime. Fiecare literă va fi însoțită de săgeți care arată direcția scrierii trăsăturilor. La începutul fiecărei săgeți vom pune cite o cifră, pentru a se vedea din cite trăsături se compune fiecare literă. Prin ridicarea peniței pentru scrierea unei trăsături noi se întrerupe ritmul scrierii și trăsătura nouă se marchează cu cifra corespunzătoare. De exemplu, la litera g tocul se ridică de patru ori ca să scriem elementele necesare, de aceea litera va fi însoțită de patru săgeți, însemnate cu cifrele de la 1—4.

Estetica scrisului nu constă numai în executarea corectă a fie-

cărei litere în parte, ci și în păstrarea distanței reglementare dintre litere și cuvinte. Distanța dintre două litere ovale sau o literă semiovală și alta bastonată, ori invers, va fi de jumătate de căsuță. Între două litere formate din trăsături bastonate distanța va fi de o căsuță. În cazul cînd avem o literă bastonată urmată de alta semiovală, ca de exemplu a și s, ambele vor fi scrise la o distanță de o căsuță și jumătate. În ceea ce privește distanța dintre două cuvinte, ea va fi de două căsuțe.

Iată un exemplu de lecție predată în trimestrul al II-lea, cu tema: „Literele mici din grupa a III-a, formate din trăsături bastonate, bucle și ovale (p, j, y, q, g, f)”. M-am oprit la acest exemplu deoarece are multiple aplicații în aproape toate lecțiile care îi urmează.

Ca la toate lecțiile, și la aceasta am grijă să realizez legătura logică între cunoștințele vechi și cele noi, să fac aplicații practice, prin scrierea cuvintelor formate din literele învățate.

De aceea, încep predarea literelor din grupa a III-a cu recapitularea cunoștințelor învățate la lecția precedentă, amintind elementele din care s-au format literele care depășesc rîndul mijlociu în sus. Este vorba de trăsături bastonate, semiovale și noduri de legătură care există la literele b și h.

În predarea temei noi (care are ca obiect literele ce depășesc rîndul mijlociu în jos), atenția mea se concentrează asupra fiecărei litere în parte. Arăt că aceste litere, în afară de elementele cunoscute, au un element nou — bucla. În continuare scriu pe portativul de pe tablă trăsătura de bază a primei litere, adică a literei p. Este o trăsătură bastonată urmată de un semioval și de nodul de legătură. Alături aceste componente pentru a obține litera întregă și desenez patru săgeți în dreptul fiecărei trăsături noi din care este formată aceasta. Verific dacă cele explicate au fost

înțelese, punînd elevilor întrebări asupra chestiunilor esențiale. Apoi le cer să scrie și ei litera pe caietele lor.

Litera următoare, „j”, este formată dintr-o trăsătură bastonată și un element nou — bucla (în locul nodului de legătură de la litera p.) În modul descris mai sus alătur literei trei săgeți.

În legătură cu litera y arăt că la scrierea ei se repetă elementele de la litera j, căreia îi mai adăugăm o trăsătură bastonată terminată jos cu cîrlig, ca la litera i; pentru litera y pun patru săgeți.

Litera q, formată din semioval și o bastonată, necesită două săgeți, iar litera g este o repetare a elementelor învățate la litera q, plus bucla de legătură; ea va fi însoțită de patru săgeți.

Litera f constituie o excepție din punctul de vedere al mărimii, fiindcă depășește în sus și în jos rîndul mijlociu, ca și prin faptul că are buclă sus, ceea ce nu au literele l, b, h, k, din grupa a II-a. La litera f întîlnim și un element nou: trăsătura oblică terminată cu șerpuită, care taie trăsătura bastonată cu scopul de a ține locul trăsăturii de unire cu litera următoare. Litera este însoțită de patru săgeți.

După ce elevii au învățat să scrie separat toate literele din grupa a III-a, trec la scrierea lor legată, în ordinea în care au fost învățate.

La lecția următoare efectuăm aplicații, scriînd substantive comune care încep cu literele învățate din grupa a III-a. Accentul cade pe respectarea distanțelor dintre litere și cuvinte.

Cadrele didactice care predau scrierea batardă pot aplica și alte procedee. O lecție nu trebuie să fie un șablon. De fiecare dată putem să aducem o notă nouă în predare. Munca noastră creatoare va trezi dragostea elevilor pentru disciplina pe care o predăm.

Prof. ELISABETA ULMEANU
Școala de 8 ani nr. 11
București

Strinsă colaborare cu întreprinderea

Asigurarea unui nivel ridicat de pregătire științifică a elevilor, realizarea unei cât mai strinse legături cu practica, cu producția, formarea la elevi a deprinderilor de lucru în producție și educarea lor în spiritul dragostei față de munca fizică și față de oamenii muncii constituie principalele preocupări ale conducerii Școlii medii nr. 20, a organizației de partid din școală și a tuturor cadrelor didactice.

Faptul că procesul instructiv-educativ nu se limitează la lecțiile desfășurate în clase și laboratoare, ci continuă în cadrul practicii în diferitele secții ale întreprinderii de reparatii auto nr. 6 constituie o contribuție esențială la realizarea acestor importante obiective.

Planul de desfășurare a activității practice la I.R.A. 6 a fost elaborat de comun acord cu conducerea întreprinderii și cu organizația de partid a acesteia, care au delegat pentru instruirea elevilor noștri pe cei mai buni ingineri, maștrii și muncitori.

Formarea unor deprinderi practice privind motoarele auto s-a imbinat strins cu adâncirea cunoștințelor teoretice însușite în cadrul predării disciplinelor realiste-practice. Lucrând în secțiile întreprinderii, elevii au putut verifica practic un număr însemnat de noțiuni teoretice, cum sint cele studiate la fizică în cadrul capitolului „Mașini termice”, la chimie în cadrul capitolului „Metale”, „Aliaje”, „Coroziune”, „Fenomene electrolitice” etc. Observațiile lor, orientate de profesorii de specialitate, au urmărit consecințele practice ale schimbării greutateii specifice a apei prin răcirea sau încălzirea acesteia în cadrul circulației în motoare, folosirea forței centrifugale pentru răcirea prin presiune la pompele de apă, aplicarea legii lui Bernoulli la funcționarea carburatorului, utilizarea practică a fenomenului de reducere la sistemul de aprindere, aplicațiile legii lui Pascal la frânele cu lichid etc.

Totuși, nu putem trece cu vederea că a existat o tendință de teoretizare exagerată în cadrul unora dintre lucrările efectuate în întreprindere. Deficiențele acestora s-au manifestat mai ales în organizarea și desfășurarea activității elevilor din clasa a IX-a și se datoresc, în cea mai mare măsură, insuficienței colaborării între profesorii de specialitate și cadrele de tehnicieni din uzină. Din această cauză nu

s-a înțeles suficient rolul practicii în uzină, faptul că scopul acesteia îl constituie în primul rând deprinderea elevilor cu efectuarea operațiilor de lucru la mașini. Din această pricină, în cadrul instruirii în producție a elevilor s-a exagerat pe linia executării de schițe și desene, s-a folosit foarte mult timp pentru descrierea fenomenelor, elevii fiind prea puțin antrenați să lucreze efectiv în secția de mașini-unelte.

Desigur, este foarte important ca elevii să observe fenomene cum sint frecarea cu degajarea de căldură în timpul strunjirii pieselor de oțel și fontă, să cunoască rolul temperaturilor ridicate în modificarea structurii pieselor în timpul strunjirii la viteze mari când răcirea este insuficientă, sau transformarea energiei electrice în energie mecanică la axul electromotorului și transformarea ulterioară a acesteia în lucru util. Toate aceste fenomene însă trebuie urmărite de elevi în timpul efectuării de către ei a diferitelor lucrări la mașinile-unelte. Căci practica înseamnă în primul rând antrenarea elevilor pentru a lucra efectiv la mașini alături de muncitori.

În această privință, pentru asigurarea unei practici eficiente a elevilor mai sint multe de făcut. Nu ne putem declara mulțumiți ca lucrările practice propriu-zise să fie executate cu titlu experimental, doar de cîțiva elevi, ci să-i antrenăm pe toți elevii în efectuarea operațiilor la mașini: realizarea la strung a unor buce și buloane, diferite strunjiri interioare și exterioare, rețezări, găuriri etc.

Rezultatele obținute în organizarea și desfășurarea practicii elevilor din clasa a X-a, care în totalitatea lor participă efectiv la munca în atelierele de reparatii și montaj auto, dovedesc că există posibilități pentru a îmbunătăți și practica elevilor din clasa a IX-a.

Antrenarea nemijlocită a tuturor elevilor în munca la mașină are și importante rezultate educative, așa cum dovedește limpede situația clasei a X-a. Într-adevăr, la început nu toți elevii acestei clase priveau cu seriozitate activitatea în întreprindere, iar unii se codeau cînd trebuiau să efectueze lucrări mai grele ca, de pildă, trecerea pieselor prin baia de ulei. Dar lucrînd mereu cot la cot cu muncitorii, luînd exemplul frunțașilor în producție, simțînd încrederea pe

care le-au arătat-o aceștia, au început să-și schimbe treptat atitudinea. Astăzi elevi ca Lucia Gogulescu, El. Drăgan, Doina Marinescu etc. din clasa a X-a, care la început nu se numărau printre frunțași, sint considerați de colectivul de muncitori în mijlocul cărora efectuează practica drept oameni de nădejde, cărora li se poate încredința cu toată siguranța o sarcină de producție.

Sintem convinși că, în strinsă legătură cu cadrele din întreprindere, vom reuși să mergem mereu înainte atît pe tărîmul pregătirii tehnico-științifice a elevilor cît și pe tărîmul educației lor.

Prof. MIRCEA MIRONESCU
Școala medie nr. 20
din București

Elevii Școlii medii nr. 18 din Capitală urmăresc cu atenție explicația maestrului în atelierul de strungărie

Stimularea interesului elevilor pentru studiul agriculturii

Din scrisorile sosite la redacție reiese preocuparea permanentă a profesorilor de agricultură din întreaga țară pentru a ține lecții din ce în ce mai interesante, ilustrate cu date noi, furnizate de aplicarea agrotehnicii moderne în G.A.C. și cu materiale didactice variate, ca și pentru a organiza lucrări practice bogate în conținut, care să-i înarmeze pe elevi cu temeinice deprinderi de muncă agricolă.

Bunăoară, la Școala de 8 ani nr. 1 din comuna Siești, raionul Galați, profesorul de agricultură a stimulat mult interesul elevilor pentru lecții făcîndu-le cunoscute noile descoperiri din domeniul cercetărilor agrotehnice. Astfel, el le-a vorbit despre culturile de porumb hibrid și dublu hibrid, despre cultivarea soiurilor de floarea soarelui care dau o productivitate sporită la ha. și conțin un procent ridicat de ulei, despre rolul arăturii adînci cît și despre alte metode noi de sporire a fertilității solului. Ilustrarea lecțiilor cu planșe, fotografii și date statistice referitoare la soiurile hibride de cereale care au dat în ultimul timp rezultatele cele mai bune, ca și la soiurile locale a făcut ca lecțiile ținute la această școală să fie deosebit de interesante și să-i atragă pe elevi. O mare atenție se acordă aici și lucrărilor practice. Înainte de începerea acestora profesorul se îngrijește ca elevii să cunoască bine conținutul și utilitatea lor, să-și dea seama de locul lor în ansamblul muncii agricole. De pildă, lucrările practice cu temele „Altoirea la masă a viței de vie” și „Tăierile viței de vie” executate de elevii clasei a VII-a au stîrnit mult interes în rîndurile acestora datorită faptului că li s-a explicat rostul acestor lucrări pentru asigurarea unei producții de calitate și cu un randament sporit. Și lucrările practice de legumicultură, efectuate cu elevii clasei a VI-a, au dat rezultate dintre cele mai bune. De exemplu, lucrarea practică de determinare a puterii de germinare a unor semințe de leguminoase, care a solicitat o atenție deosebită din partea elevilor, a dovedit, prin rezultatele corecte obținute, seriozitatea cu care au lucrat aceștia. În prezent elevii pregătesc o lucrare privind creșterea răsadurilor timpurii de tomate și ardei în ghivece nutritive, preocupîndu-se din timp, sub conducerea profesorului, de procurarea materialelor necesare.

Și profesorul de agricultură de la Școala de 8 ani din Vorona, raionul Fălcieni, se străduiește să folosească mijloace variate pentru a dezvolta interesul elevilor săi față de studiul obiectului pe care îl predă, față de munca agricolă practică. La lecțiile despre cultura cerealelor și a legumelor, de exemplu, el

a prezentat elevilor, în clasă, o serie de date și imagini referitoare la industrializarea produselor agricole și a pus accentul pe necesitatea creșterii producției agricole pentru ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii. La fel a procedat cu prilejul predării lecțiilor referitoare la cultura porumbului, în care a vorbit elevilor despre soiurile cele mai productive de porumb și despre hibridii obținuți în stațiunile de cercetare. Deosebit de interesante s-au dovedit a fi lucrările practice în care elevii acestei școli au alcătuit colecții de material didactic necesar demonstrării temelor studiate pînă în prezent. Sub îndrumarea profesorului, ei au confecționat planșe de ierbar ce vor fi folosite pentru recunoașterea plantelor de cultură după frunze, au alcătuit colecții de știuleți de porumb recoltați de la plante de diferite soiuri și de la plante hibride de porumb, au conservat fructe ale diferitelor soiuri de pomi fructiferi etc.

Urmărind același scop al stimulării interesului elevilor, profesorul de agricultură de la Școala de 8 ani din comuna Măcișuș, a căutat să le facă larg cunoscută viața gospodăriei agricole colective, munca colectivităților. În această privință îi sint de un

real sprijin lecțiile ținute pe terenul gospodăriei colective, unde elevii iau contact direct cu problemele actuale. Bunăoară, lecțiile în care li s-au demonstrat metodele noi de creștere a fertilității solului din localitate au arătat elevilor perspectivele largi pe care le deschide gospodăriei agricole din satul lor, ca și întregii noastre agriculturi socialiste, mecanizarea lucrărilor agricole.

În școala din comuna Nusfalău, raionul Șimleul-Silvaniei, se organizează adesea lecții practice de agricultură la S.M.T. din localitate. În acest trimestru, de pildă, elevii au participat, sub îndrumarea profesorului lor și a tehnicienilor din cadrul S.M.T., la lucrări de întreținere a mașinilor și uneltelor agricole. Aceste lucrări au constituit pentru ei un prilej de însușire temeinică a cunoștințelor de mecanizare a agriculturii.

Depunînd toate eforturile pentru folosirea unor mijloace cît mai variate la lecții și în lucrările practice, numeroși profesori de agricultură reușesc să trezească în rîndurile elevilor lor un interes deosebit față de studiul și aplicarea cunoștințelor agrotehnice, pregătindu-i astfel să devină cadre de frunte ale agriculturii noastre socialiste.

T. CREȚU

La cercul pedagogic

Cadrele didactice care predau agricultura în raza orașului Reșița au ținut de curînd, la Școala de 8 ani din comuna Brebu, o ședință a cercului pedagogic. Au fost prezentate, cu acest prilej, informații privind principalele sarcini ale agriculturii pe plan local în anul 1963 și în mod special sarcinile privind cultura porumbului, ca și un referat cu privire la organizarea lucrărilor practice de agricultură în lumina documentelor de partid și de stat. A avut loc, de asemenea, o lecție practică deschisă la clasa a VII-a, cu subiectul „Tehnica altoirii viței de vie în uscat”.

Deosebit de interesant a fost referatul care a vorbit despre organizarea lucrărilor practice de agricultură. Cuprinzînd exemple concrete din munca unor profesori de agricultură, referatul a contribuit la răspîndirea experienței înaintate în acest domeniu. Mult interes au dovedit cei prezenți și față de problemele ridicate în legătură cu sarcinile cultivării porumbului în lumina recomandărilor Consiliului Superior al Agriculturii. Pentru o cît mai bună pregătire a elevilor în această direcție, profesorii au hotărît să țină un strîns contact cu conducerea G.A.C., astfel încît elevii să poată urmări toate fazele pregătirii solului, folosirea îngră-

șămintelor, a unor semințe de înaltă productivitate etc. De asemenea, au hotărît să organizeze la G.A.C. lecții în care elevii să vadă cum se desășoară lucrările de înșămînțare a porumbului, lucrările de întreținere cu ajutorul mijloacelor mecanizate etc. și să participe la aceste lucrări.

Lecția deschisă despre tehnica altoirii viței de vie în uscat, în cadrul căreia s-a folosit un bogat material didactic, a dat și ea profesorilor de specialitate prilejul să facă un rodnic schimb de experiență.

Din expunerile și discuțiile purtate în cadrul cercului cadrele didactice și-au putut lămurii o serie de probleme referitoare la specificul lucrărilor agricole locale, au tras concluzii referitoare la importanța activităților practice organizate pe terenurile gospodăriilor colective, la felul cum trebuie conduse acestea pentru a se asigura înarmarea elevilor cu bogate priceperi și deprinderi practice agricole, pe baza indicațiilor agrotehnicei celei mai înaintate. Problemele dezbătute în ședința cercului cît și schimbul de experiență realizat în cadrul ei contribuie astfel la ridicarea calității lecțiilor și lucrărilor practice agricole.

Prof. ACHIM GRECU
Școala de 8 ani — Berzovia

Roadele activității practice

Școala medie nr. 2 din București se află în al treilea an de aplicare a instruirii practice în producție a elevilor timp de o zi pe săptămîină. Instruirea are loc la întreprinderile „Ascensorul”, „9 Mai” și la Uzina de mașini electrice.

Activitatea pe care elevii o desfășoară în întreprindere i-a ajutat să cunoască principiile care stau la baza producției, să înțeleagă cum se aplică cunoștințele științifice în procesul tehnologic, să dobîndească însemnate deprinderi de muncă practică. Totodată, activitatea desfășurată în producție îi ajută pe elevi să pătrundă mai adînc noțiunile științifice studiate la lecții. De exemplu, la clasa a X-a, cînd s-au predat cunoștințele despre metale și aliaje. le lor, elevii au făcut legătura cu ceea ce au constatat ei în procesul tehnologic privitor la această temă. Astfel, referindu-se la metodele de obținere a metalelor în industrie, ei au știut să arate cum se obține fierul din minereuri, iar în legătură cu aliajele au dat exemple de aliaje folosite de ei la practică, au vorbit despre compoziția aliajelor, și despre calită-

țile lor. Bunăoară, ei au arătat că nichelina este un aliaj folosit în electrotehnică la rezistențe și reostate deoarece are rezistența electrică mai mare decît a metalelor componente. De asemenea, au indicat cu ușurință compoziția bronzului și calitățile lui pentru turnare.

În clasa a IX-a la lecția despre siliciu s-a vorbit despre fabricarea abrazivilor la noi în țară și s-au dat exemple de pietre de polizor folosite la întreprinderile unde se desfășoară practica.

Cu multă ușurință au știut elevii să explice, atunci cînd au efectuat aplicații ale descărcărilor electrice în gaze, problemele referitoare la sudura electrică, foarte des folosită la întreprinderea unde fac practică.

Preocuparea permanentă a cadrelor didactice din școală în vederea unei strînse legături între instruirea teoretică și munca practică a elevilor contribuie mult la buna pregătire a acestora pentru viață.

Prof. DUMITRU BĂRBULESCU
București

Ceva despre autoritatea educatorului

Autoritatea educatorului — întemeiată pe stima și dragostea elevilor — constituie una din principalele condiții pentru reușita influențelor exercitate de acesta asupra școlărilor. Practica muncii cu copiii arată că un învățător sau profesor cu prestigiu nu va fi pus niciodată în situația de a țipa și a amenința pe elevi pentru a asigura „liniștea” în clasă. Ba mai mult, copiii înșiși se vor strădui să evite situații care li-ar putea „supăra” pe acesta. Ca urmare, foarte rar vei auzi un asemenea educator plângându-se de indisciplina elevilor, niciodată calificându-i pe aceștia „obraznici”, „incorrigibili”. Problemele de ordin educativ le rezolvă studiindu-le cu răbdare și căutând cu cea mai mare grijă soluțiile pentru fiecare situație în parte.

Un bun pedagog acționează întotdeauna având convingerea fermă că fiecare elev are ceva bun în el, că lucrează cu oameni în devenire, care pot fi modelați. Cerințele pe care le formulează față de elevi sunt străbătute de dragostea pentru cei mici, iar acțiunile lui sunt pătrunse de umanism. Ceea ce atrage cu deosebire stima elevilor este temeinica pregătire profesională a profesorului lor reflectată în lecții atractive, care trezesc interesul elevilor pentru materia respectivă, pentru studiu și muncă în general. Stăpîni pe obiectul pe care îl predau, asemenea cadre didactice captivează pe elevi prin expuneri clare, cursive, presărate cu date interesante, răspund cu competență la întrebările elevilor, îi încurajează și-i stimulează în studiul celor mai variate probleme ale științei și culturii. Sunt pedagogi de care elevii își vor aduce aminte toată viața, căci și-au făcut din ei modele demne de urmat. Autoritatea, prestigiul și l-au căpătat prin merite deosebite, prin stima față de om și față de copii.

Am cunoscut însă și educatori care nu înțelegeau să-și câștige autoritatea, prestigiul printr-o astfel de comportare și de pregătire.

Unul din aceștia căuta de exemplu să se „impună” cu orice preț, folosind mijloace nepedagogice. El manifesta o severitate exagerată, „intransigență” lipsită de orice umanism, formulând deseori pretenții lipsite de temei. Elevul trebuia să i se supună numai și numai în virtutea faptului că el îi era profesor și ca atare nu admitea nici un fel de comentariu, „nici o cricnire”. Dacă reacțiile elevilor față de măsurile exagerate pe care le lua erau altele decît cele pe care le aștepta, de cît cele care „se cuvenea să fie”, nu întîrziea să-i eticheteze: „obraznici”, „impertinenți” etc.

Dar nu numai atât. În cazul unor abateri disciplinare, în loc să se preocupe de a găsi cauza reală a faptelor se grăbea să-i sancționeze „exemplar” pe elevi. Proceda astfel și pentru cea mai mică greșeală, diminuînd efectul educativ al pedepsei. Nu o dată acest profesor era tentat să se „răzbune” pe elevi pentru „nervii” și „supărările” pricinuite folosindu-se de momentul verificării cunoștințelor. Dacă se întîmpla ca elevul în cauză să știe lecția, profesorul nu întîrziea să-i spună: „Vezi, dacă ai fi fost cuminte și-ai fi dat o notă mai mare”.

Lecțiile unor asemenea profesori nu sînt plăcute. Tensiunea creată în oră prin digresiunile moralizatoare și amenințări, prin tonul ridicat, îi îndepărtează pe copii de problemele lecției, oricît de interesante ar fi acestea.

Evident, autoritatea pedagogică astfel înțeleasă îl situează pe profesor cel mai adesea pe „picior de război” cu clasa, iar supunerea elevilor nu se bazează pe convingere și respect, ci pe teamă. Disciplina care se formează în clasă nu este liber consimțită, ci este o disciplină „exteroimpozabilă”, fiind impusă cu brutalitate. Profesorul și-a câștigat, cu prețul jignirii și timorării elevului, o autoritate cu totul iluzorie, care nu caracterizează personalitatea educatorului de tip nou.

Am întîlnit și o altă categorie de pedagogi. Contrar celor zăgăvite mai sus, aceștia vor să fie iubiți și stimați de elevi, dar socotesc că pot ajunge la aceasta manifestînd o indulgență cu totul deplasată. Ei tolerează tot felul de abateri, fac concesii atunci cînd nu ar trebui, revin asupra hotărîrilor mai severe dacă elevii îi roagă să-i ierte. Atunci cînd se pune problema sancționării unor școlari pentru anumite abateri, pedagogii din această categorie înclină spre acordarea de sancțiuni minime. Pentru a avea temei, minimalizează abaterile de la disciplină, apărînd cu zel pe elevi. Dar să judecăm puțin: cui folosește o asemenea atitudine exagerat îngăduitoare? În nici un caz scopurilor educației, care ne impun nouă, educatorilor, să-i ajutăm pe elevi să vadă clar, obiectiv drumul pe care vor trebui să meargă în viață. Exigența noastră față de ei va cultiva în sufletele lor exigența față de ei înșiși.

Cum stăm cu autoritatea unor asemenea pedagogi? Știm tot din practică faptul că mai tirziu sau mai devreme, datorită slăbiciunii și îngăduinței excesive, astfel de profesori devin ridicoli în fața elevilor și ajung curînd obiectul amuzamentului lor. Iar apoi, în viață, foștii lor elevi îi socotesc cu drept cuvînt vinovați de lipsurile ce le au în volumul de cunoștințe, de faptul că nu sînt pregătiți să rezolve în mod just o situație mai complicată. Iată la ce duce „popularitatea” ieftină, bazată pe ignorarea îndatoririlor elementare de pedagog.

Socotesc important să înțelegem just caracterul autorității pe care trebuie să o manifeste orice educator, să luptăm pentru prestigiul nostru și al colegilor noștri în fața elevilor. Numai astfel munca noastră va da satisfacția roadelor bogate.

MAXIMILIAN BOROS

lector la Institutul Pedagogic de 3 ani din Baia Mare

Pregătire egal regizare?

O scrisoare sosită la redacție zilele acestea ne relatează despre „o oră de dirigenție bine pregătită”.

Avînd în prevederile planului său de muncă o discuție menită să contribuie la educarea elevilor în spiritul respectului față de oameni, al conduitei civilizate, profesorul s-a gîndit să pornească discuția de la un fapt recent, petrecut în viața colectivului de școlari. Și bine s-a gîndit.

Din mulțimea de întîmplări bune și rele, semnificative pentru evoluția colectivului, a fost aleasă următoarea. Intr-o zi, elevii clasei ieșeau din curtea școlii, la sfîrșitul programului, îndreptîndu-se spre casă. Cei mai mulți se țineau de mîna ca să nu alunece, căci pe jos era numai polei. Deodată, în fața lor a alunecat o femeie și a căzut. Toate cumpărăturile din coșul ei au fost într-o clipă împrăștiate în zăpadă. Cîțiva școlari au sărit imediat să o ajute. Unii au ridicat-o, au început să-i curețe haina de zăpadă, alții adunau pachetele și le așezau la loc în coș. Doi elevi rămăseseră însă deoparte și priveau amuzați toată scena. Li înveselise iuțeala cu care coșul s-a deșertat pe jos și faptul că zahărul tos se împrăștiase printre firele de cristal ale zăpezii.

Profesorul, care a văzut de la fereastra cancelariei toată întîmplarea, și-a propus să reliefeze în ora de dirigenție ce se ascunde în atitudinea elevilor care s-au amuzat de necazul femeii.

Și a pornit la treabă. În primul rînd s-a gîndit la modul cum ar trebui desfășurată ora: iniți va povesti întîmplarea, fără să spună numele eroilor, dar astfel încît cei ce au luat parte la ea să se recunoască ușor, și să se recunoască în ea și alții, pe care îi caracterizează atitudinile ca cele menționate. Apoi, pentru a-i face pe elevi să distingă mai bine ceea ce a fost bun de ceea ce nu a fost bun în comportarea colegilor lor, va spicui cîteva fragmente din o serie de creații literare cunoscute de ei, care, la momentul potrivit, vor fi citite în clasă de către elevii cei mai buni la romînă. Mai tirziu, tot la momentul potrivit, cîțiva copii talentați la muzică vor

interpreta cîtece despre frumusețea vieții de școală, despre bucuriile copilăriei. Cînd discuția va ajunge la îndatoririle pe care le au copiii ca elevi ai școlii noastre noi, ca răspuns la grija pe care le-o arată partidul, unii din ei vor recita poezii despre partid, învățate special pentru această oră. Și așa mai departe. Totul avea să aibă loc „la momentul potrivit”, atunci cînd tovarășul diriginte „va pune întrebarea...”, cînd colegii „vor da răspunsul”... etc. Și fiecare elev va avea ceva de făcut în desfășurarea faptelor.

Se poate ca în ora aceasta de dirigenție lucrurile să fi mers „ca pe roate”. Doar totul a fost precizat de la bun început, pînă în cel mai mic amănunt.

Și totuși...

Ora a fost atent pregătită — ne scrie admirativ corespondentul. Noi am zice însă „atent regizată”. Și e o deosebire de loc lipsită de importanță.

O bună pregătire înseamnă a alege cu chibzuință tema orei de dirigenție înseamnă ca profesorul să reflecteze mai dinainte la cele ce se cer subliniate în discuțiile cu elevii, la modalitățile de a-i face pe copii să reflecteze adînc asupra problemelor de viață discutate, de a-i stimula să pună întrebări ca de la un prieten mai mic la unul mai mare, să-și pună ei înșiși întrebări. Dar nimic din toată frămîntarea profesorului pentru pregătirea sa în vederea orei nu trebuie să fie simțit de elevi, ci discuțiile să curgă firesc, fără artificii, pe firul gîndit de pedagog.

O bună regizare înseamnă tot o pregătire, dar o pregătire care a presupus împărțirea de roluri, o succesiune căutată a momentelor principale din oră, aproape în întregime dinainte cunoscute de către elevi. Va mai putea ea oare prilejui momente de adîncă reflectare asupra problemelor de viață aduse în discuție?

Sigur că nu.

De aceea să ne ferim de a pune semnul egalității între pregătirea orei de dirigenție și regizarea ei. Căci rezultatele sînt cu totul diferite.

A. COSMIN

• ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI • ȘTIRI •

O întîlnire tradițională

La Școala medie din orașul Oțelul Roșu, raionul Caransebeș, s-a creat frumoasa tradiție de a se organiza întîlniri cu foștii elevi ai școlii.

Ca și în anii trecuți, și în acest an elevii claselor a XI-a de la cursurile de zi și serale s-au întîlnit cu absolvenții școlii care lucrează în producție sau studiază în institutele de învățămînt superior. Festivitatea a prilejuit o caldă manifestare a recunoștinței elevilor și absolvenților pentru tot ceea ce le-au dat școala, profesorii. Apoi colegii mai mari le-au povestit elevilor despre profilul întreprinderilor și al institutelor în care lucrează sau învăță, despre munca lor, despre ce i-a determinat să-și aleagă o anumită specialitate.

Nici relatările despre condițiile de muncă și despre școala din trecut nu au lipsit. Evocările au fost cu atât mai convingătoare cu cît cei de față trăiesc o viață fericită într-un oraș muncitoresc, apărut ca atîtea altele pe harta țării în anii noștri.

Festivitatea, care s-a desfășurat într-o caldă atmosferă prietenească, s-a încheiat cu momentele plăcute procurate de un frumos program artistic dat de elevi. La reușita programului a contribuit și orchestra de mandoline a școlii. Întîlnirea aceasta a dat mai mult avînt visurilor elevilor, care au văzut cît de largi sînt, în statul nostru liber, posibilitățile de a și le îndeplini.

Expoziții

Și Școala medie nr. 1 din Caracal are o tradiție frumoasă: organizarea de expoziții. În acest an

școlar au avut loc patru asemenea expoziții. Amintim printre acestea pe cele intitulate „R. P. Romînă pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste” și „Orașe din Uniunea Sovietică oglindite în fotografii artistice”.

Recent, în școală s-a deschis o nouă expoziție — „Biblioteca în slujba educației comuniste” — al cărei scop este de a populariza mai larg cartea în rîndul elevilor, de a le dezvolta dragostea pentru lectură. Expoziția a fost vizitată pînă în prezent de aproape 700 de elevi ai școlii. Au fost invitați să o viziteze și elevii celorlalte școli din orașul Caracal.

Conferințe cu conținut educativ

Cadrele didactice de la Grupul școlar de construcții din Timișoara acordă o deosebită atenție educației viitorilor muncitori constructori.

Printre măsurile luate în acest sens amintim organizarea unor vizionări de filme. Acestea au loc în fiecare duminică. De fiecare dată, înainte de proiectarea filmului, se ține și cite o conferință care are rolul de a lărgi orizontul de cultură generală al elevilor. Astfel, elevii au auzit expunerii ca „Dezvoltarea artelor în R. P. Romînă”, „Realizări și metode noi în construcții”, „Viața nouă oglindită în folclor”, „Sateliții Pămîntului”, „Patriotism și internaționalism proletar”, „Culturalizarea maselor în societatea socialistă” etc.

În aceleași scopuri sînt folosite și seriile literare. Au avut loc, de

pildă, seri literare închinete partidului, prieteniei romîno-sovietice etc.

Colaborare cu părinții

Numeroase scrisori sosite la redacție vorbesc despre necesitatea unei legături strînse între școală și familie, despre strădaniile colectivului de pedagogi de a găsi căile prin care să-și apropie mai mult pe părinți spre a putea determina o unitate de acțiune între familie și școală pe linia educării elevilor.

La Școala de 8 ani „23 August” din Slatina, de pildă, sînt folosite cu succes orele de consultații și de discuții cu părinții. În aceste ore părinții se pot informa și asupra situației la învățătură a copiilor lor, asupra comportării lor în școală, se stabilesc măsurile ce trebuie luate în comun pentru îndreptarea notelor rele ale unor elevi, pentru orientarea copiilor spre școlile pentru care au aplicații.

La Școala de 8 ani din comuna Vieru, raionul Giurgiu, au fost folosite cu succes în același scop lectoratele cu părinții. „Rezultatele acestei forme de activitate, — ne scrie directorul școlii de mai sus — nu au întîrziat să se arate. La sfîrșitul trimestrului I s-a constatat o simțitoare îmbunătățire a disciplinei elevilor, ca urmare a faptului că părinții au început să se intereseze tot mai stăruitor de activitatea școlară a copiilor. Tot astfel s-a îmbunătățit și situația lor la învățătură și a scăzut procentul notelor la limită”.

Biblioteca Grupului școlar minier Baia Mare pune la dispoziția cititorilor un număr mare de publicații din toate domeniile

Consultații la I. P. C. D. - București

I.P.C.D. București organizează, în sprijinul învățătorilor și profesorilor înscrși la examenele pentru obținerea gradelor didactice, o serie de consultații colective și individuale, care vor avea loc la sediul Institutului din Calea Dorobanți nr. 32, după cum urmează:

CONSULTAȚII COLECTIVE

Materialism dialectic și istoric (pentru toate specialitățile) și **socialism științific** (specialitate): Documentele mișcării comuniste internaționale cu privire la problema revoluției în etapa actuală (24. II. 1963, orele 9); Dezvoltarea învățării marxist-leniniste despre stat în documentele Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. (24. II. 1963, orele 9); Sarcinile Congresului al III-lea al P.M.R. cu privire la desăvârșirea construirii socialismului în țara noastră. (28. IV. 1963, orele 9); Problemele actuale ale dezvoltării sistemului mondial al socialismului. (26. V. 1963, orele 9).

Pedagogie (pentru toate specialitățile): Sarcinile actuale ale învățămîntului în lumina documentelor Congresului al III-lea al P.M.R. (24. II. 1963, orele 11); Dezvoltarea multilaterală a tinerii generații (24. II. 1963, orele 11); Probleme ale procesului de învățămînt (28. IV. 1963, orele 11); Conținutul, principiile și metodele educației în spiritul moralei comuniste (26. V. 1963, orele 11).

Economie politică: Cea de-a III-a etapă a crizei generale a capitalismului (25. II. 1963, ora 12; 18. III. 1963, ora 10); Sarcinile trasei de partid pentru dezvoltarea agriculturii noastre socialiste (13. IV. 1963, ora 10); Perfectionarea continuă a relațiilor de colaborare și ajutor reciproc din cadrul sistemului mondial socialist (20. V. 1963, ora 10).

Limba și literatura română: Probleme privind flexiunea verbală; creația scriitorilor din generația de la 1848. (25. II. 1963, orele 10); Probleme referitoare la flexiunea nominală; critica socială în operele clasice. (22. III. 1963, ora 10); Rolul cuvintelor neflexibile în vorbire; critica războiului în proza dintre cele două războaie mondiale (19. IV. 1963, orele 10); Probleme de sintaxă; aspecte ale transformării vieții satului oglindite în literatura noastră actuală. (24. V. 1963, orele 10).

Limba și literatura latină: Probleme de fonetică; comedia latină; interpretare din Plautus Aulularia. (28. II. 1963, orele 10); Probleme de morfologie; poezia lirică latină; interpretare din Tibullus și Propertius (22. III. 1963, orele 10); Sintaxa propoziției; poezia epică latină; interpretare din Vergilius, Aeneis. (19. IV. 1963, orele 10); Sintaxa frazei; istoriografia latină; interpretare din Tacitus. (24. V. 1963, orele 10); Valoarea instructiv-educativă a lecțiilor de limba latină. (14. VI. 1963, orele 10).

Limba rusă: Aplicarea principiilor didactice în predarea limbii ruse. (26. II. 1963, orele 9); Felurile citirii după modul de înțelegere a unui text în procesul predării limbii ruse. (12. III. 1963, orele 9); Repetarea lexicului uzual, concomitent cu predarea textelor literare. (16. IV. 1963, orele 9); Orientarea practică în predarea gramaticii limbii ruse (14. V. 1963, orele 9).

Limba franceză: Comentarea textului literar în cadrul lecției de literatură (25

II. 1963, orele 10); Lupta împotriva greșelilor de ortografie (22. III. 1963, orele 10); Tehnica lecturii în cadrul lecției de literatură, cu exemplificări pe discursuri (19. IV. 1963, orele 10); Legătura dintre teorie și practică în cadrul exercițiilor de conversație, cu exemplificări pe discursuri (24. V. 1963, orele 10).

Limba engleză: Iluminismul englez (25. II. 1963, orele 9); Aplicarea principiilor didactice în predarea limbii engleze (22. III. 1963, orele 9); Funcțiile sintactice ale infinitivului și construcțiile infinitivale. (26. IV. 1963, ora 9); Forma „Ing”, construcții cu participiul (24. IV. 1963, orele 9).

Matematica: Elemente de teoria mulțimilor (25. II. 1963, orele 12); Transformări geometrice (18. III. 1963, ora 10); Metodica predării „jocurilor geometrice” (22. IV. 1963, orele 10); Elemente de geometrie absolută. (20. V. 1963, orele 10).

Fizica: Probleme de mecanică și oscilații elastice. (27. II. 1963, orele 10); Căldura și termodynamica (20. III. 1963, orele 10); Legile curenților electrice (17. IV. 1963, orele 10); Probleme ale fizicii nucleare (22. V. 1963, ora 10).

Chimia: Metodica efectuării lucrărilor practice de laborator. (27. II. 1963, ora 10); Sistemul periodic al elementelor (20. III. 1963, ora 10); Ioni și soluții. (17. IV. 1963, ora 10); Hidrocarburi (22. V. 1963, ora 10).

Științe naturale: Unele probleme despre variabilitate și ereditate. (25. II. 1963, ora 10); Specia și evoluția ei (16. III. 1963, ora 10); Evoluția nevertebratelor (13. IV. 1963, ora 10); Probleme de fiziologie vegetală cu aplicare în agricultură (18. V. 1963, ora 10).

Geografie: Ipoteze cosmogonice (23. II. 1963, ora 10); Privire comparativă asupra caracterelor fizico-geografice ale continentelor (16. III. 1963, ora 10); Legarea predării capitoului „Atmosfera” de viața, de practică, de producție (13. IV. 1963, ora 10); Lucrări practice la geografia economică (18. V. 1963, ora 10).

Istoria: Trăsăturile caracteristice ale etapei de destrămare a orânduirii sclavagiste. Aspecte principale ale sclavagismului pe teritoriul R.P.R. (25. II. 1963, ora 9); Probleme importante ale etapelor de înflorire și de destrămare a orânduirii feudale, cu privire specială la statul și orașul feudal, inclusiv în țările romine (22. III. 1963, ora 9); Aspecte speciale ale apariției și dezvoltării mișcării muncitorești până la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, inclusiv mișcarea muncitorească din țara noastră (19. IV. 1963, ora 9); Situația internațională după al doilea război mondial. Construcția socialismului în țara noastră. Folosirea materialului didactic (14. VI. 1963, ora 9).

Pedagogia (specialitate): Sarcinile actuale ale învățămîntului în lumina documentelor Congresului al III-lea al P.M.R. (28. II. 1963, ora 18); Educarea elevilor în spiritul umanismului socialist. (28. III. 1963, ora 18); Lenin despre învățămînt (25. IV. 1963, ora 18); Metodele de învățămînt (25. V. 1963, ora 18).

Psihologia: Metodele în psihologie (1. III. 1963, ora 9); Formarea priceperilor și deprinderilor (2. IV. 1963, ora 9);

Particularitățile de vîrstă ale elevilor (3. V. 1963, ora 9).

Defectologie: Problemele generale ale surdopedagogiei (24. II. 1963, ora 9); Anatomia, fiziologia și patologia organelor auzului și vorbirii (24. III. 1963, ora 9); Cauzele surdității și hipoacuziei (28. IV. 1963, ora 9); Aplicarea principiilor și metodelor de învățămînt în școlile de surzi și hipoacuzici (26. V. 1963, ora 9); Probleme ale muncii educative în școlile de surzi (9. VI. 1963, ora 9).

Educația fizică: Predarea atletismului în cadrul lecțiilor de educație fizică în cl. I-VIII (20. III. 1963, ora 10); Planificarea activității de educație fizică (20. III. 1963, ora 10); Dezvoltarea calităților fizice prin jocuri dinamice și sportive (17. IV. 1963, ora 10); Conținutul și structura lecției în funcție de tipul lecției (22. V. 1963, ora 10); Ideile principale ale documentelor de partid și de stat privitoare la dezvoltarea educației fizice la noi în țară (19. VI. 1963, ora 10).

Muzica: Cultura muzicală a Italiei și Franței în epoca Renașterii. (28. II. 1963, ora 10); Cultura muzicală a Angliei, Spaniei și Germaniei în epoca Renașterii (21. III. 1963, ora 10); Cultura muzicală a Poloniei și Cehiei în epoca Renașterii (18. IV. 1963, ora 10); Opera în Italia; „Apariția și dezvoltarea ei” (23. V. 1963, ora 10).

Desenul: Schița cotată (28. II. 1963, ora 13); Contribuția desenului la legarea învățămîntului de practică în producție (21. III. 1963, ora 10); Realizarea educației estetice prin lecțiile de desen (17. IV. 1963, ora 10); Predarea desenului după natură la cl. V-VII (22. V. 1963, ora 10).

Invățători: Literatura populară (10. III. 1963, ora 9); Divizibilitatea; Relații metrice (10. III. 1963, ora 11); Sintaxa propoziției (7. IV. 1963, ora 9); Fracțiile ordinare; Axiome poligoanelor (7. IV. 1963, ora 11); Literatura română legată de revoluția de la 1848. (12. V. 1963, ora 9); Ecuații; Volume (12. V. 1963, ora 11).

Educatore: Literatura populară (10. III. 1963, ora 9); Concepția științifică despre factorii dezvoltării personalității copiilor Rolul conducător al educației (10. III. 1963, ora 11); Sintaxa propoziției (7. IV. 1963, ora 9); Unele probleme ale educației intelectuale a copiilor preșcolari. Specificul procesului de învățămînt în grădinița de copii (7. IV. 1963, ora 11); Literatura română legată de revoluția de la 1848 (12. V. 1963, ora 9); Metodele de învățămînt. Aplicarea lor în activitatea instructiv-educativă din grădinițele de copii (12. V. 1963, ora 11).

Consultațiile individuale orale se desfășoară la cabinetele de specialitate ale Institutului, în zilele cînd nu sînt consultații colective sau sînt de cercul pedagogic, pe teme planificate de cadrelor sau ridicate de cadrele didactice. Se dau de asemenea, consultații individuale scrise. Acestea constau din răspunsuri trimise de cadrele de specialitate ale Institutului, prin corespondență, celor care, neputînd participa la consultațiile colective și individuale de la sediul Institutului sau din regiuni, solicită pe această cale sprijin în lămurirea problemelor ce-i interesează.

La consultații pot participa și cadre didactice care nu sînt înscrise la examene, dar care vor să-și ridice, pe această cale, calificarea.

In sala de lectură a clubului de pe lângă uzinele „Grivița Rosie”

POSTA

redacției

Vasile Hulpoi, Tg. Secuiesc.

Instrucțiunile de aplicare a H.C.M. nr. 1059/1959, articolul 28, ultimul alineat, prevăd că în munca de culturalizare se includ și activitățile desfășurate în cadrul căminelor culturale.

Alexandru Simion, Constanța.

Pentru a vă lămurii în problemele pe care le-ați ridicat în scrisoarea dv., urmează să vă adresați direct facultății sau Institutului la care doriți să vă înscrieți.

Lazar Antip, Sf. Gheorghe.

Salarizarea dv. poate fi modificată ca urmare a obținerii gradului II numai cu începerea de la data de 1 ale lunii următoare celei în care ați depus actele doveditoare. Dacă ați depus dovezile obținerii gradului II în cursul lunii ianuarie, aveți dreptul la salariu sporit cu începerea de la 1 februarie. În ceea ce privește condițiile de transferare, acestea se vor comunica prin secția de învățămînt.

Panaît Arghir, Rm. Sărat și Iacob Gheorghe, Trușești.

Potrivit instrucțiunilor de aplicare a H.C.M. nr. 1059/1959, timpul cit a fost elev la Școala pedagogică sau student la facultate, cu scopul de a vă califica pentru învățămînt, se recunoaște ca stagiul de activitate cu condiția să fi funcționat în învățămînt, înainte de începerea studiilor, minimum 3 ani și să fi plecat la studii direct de la catedră.

Stela Duduman, Rădăuți.

Nu există nici o prevedere în legătură cu majorarea salariilor pentru cei care au absolvit cursurile de perfecționare numai cu calificative de „foarte bine”. Obținerea unor asemenea calificative dă însă dreptul la acordarea unui an în plus la vechime, o singură dată, în cazul trecerii dintr-o grupă în alta de salarizare după vechime, ceea ce atrage după sine sporirea salariului corespunzător grupei respective.

Gh. Stanciu, Segarcea.

Potrivit instrucțiunilor de aplicare a H.C.M. nr. 1059/1959, școlile medii tehnice sînt echivalente cu școlile de grad mediu.

Inv. Ion Stoian, com. Plopiș, raionul Șimleu.

După cum s-a stabilit, cadrele didactice nu au obligația de a face de serviciu la telefonul sfatului popular comunal.

Prof. Geo Mihai, com. Cremleni, raionul Rîmnicu Vilcea.

Indiferent de modificările survenite pe parcurs în numărul de

elevi ai unei clase, indemnizația dirigintei rămîne cea stabilită la începutul anului școlar.

G. Pănescu, Baia de Aramă.

Pentru edificarea dv. în legătură cu consiliile pedagogice consultați instrucțiunile M.I. nr. 41.431 din 18 III. 1959 cu privire la organizarea activității metodice a cadrelor didactice în școală.

Cu privire la plasarea în orar a lecțiilor de aritmetică, puteți consulta manualul „Pedagogia” E.S.D.P. ed. 1960, pag. 186-188, precum și Regulamentul pentru funcționarea școlilor de cultură generală pag. 25 art. 43. Problemele predării simultane sînt tratate în același manual la pag. 183-197.

În legătură cu celelalte probleme adresați-vă organelor locale de resort.

Eufimie Negrea, comuna Iăveni, raionul Săveni.

În problema acordării gradului definitiv trebuie să vă adresați secțiunii de învățămînt, aceasta fiind în măsură să stabilească, pe bază de acte, dacă puteți primi gradul definitiv fără examen și să facă propuneri în acest sens.

Ion Zalevschi, comuna Diștești, raionul Cîmpina.

Ca inginer agronom aveți dreptul să predați prin cumul ore de agricultură în școlile de 8 ani, pînă la o jumătate de normă, pentru care sînteți retribuit cu cota corespunzătoare numărului de ore, calculată la 50 la sută din salariul funcției îndeplinite pentru o jumătate de normă.

Timpul servit în producție în specialitate se consideră ca stagiul în învățămînt, avînd prin urmare dreptul la salariul de profesor categoria I, cu gradul definitiv, în grupa de vechime 10-20 ani.

Vasile Isodorescu, Lugoj; Mircea Ciobotaru, comuna Arbore, Rădăuți; Petru Moraru, Vatra Dornei; Gheorghe Strugariu, Oțelul Roșu; Adriana Dohotaru, Botoșani; Simion Adam, Bistrița; Ion Gid, comuna Micșa, raionul Criș.

Pentru lămuririle pe care le cereți adresați-vă organelor locale

Radu Calcan, Buzău; Maria Samfireag, Lugoj; Lucia Voicu, Cîmpina; Dumitru Brisc, Marghița.

Întrebările puse de dv. au fost lămurite în numerele anterioare ale gazetei noastre, la rubrica de față.

Din activitatea unui cerc de fizică

În acest an școlar, cercul de fizică de la Școala medie din Dej a continuat să desfășoare o activitate susținută. Scopul acestei activități este de a lărgi sfera cunoștințelor ce se predau la lecțiile de fizică, de a-i deprinde pe elevi cu rezolvarea rapidă a problemelor de fizică, de a lega mai strîns cunoștințele predate la lecții de practică.

De curînd a avut loc o ședință

a cercului de fizică în care s-a discutat tema „Bazele fizice ale zborului omului în Cosmos” și s-au arătat realizările Uniunii Sovietice în cucerirea spațiului cosmic. Au urmat apoi o serie de experiențe privind emisiile și recepțiile de radiofonie și utilizarea arcului voltaic.

Prof. PETRU FLORIAN
Școala medie din Dej

Un cineclub școlar

De curînd, la Școala medie nr. 16 din Capitală a luat ființă, din inițiativa comitetului U.T.M. și cu sprijinul profesorilor, un cineclub menit să-i familiarizeze pe elevi cu problemele artei cinematografice. Cineclubul poartă numele „16 Februarie”.

Pînă în prezent, la adunările membrilor cineclubului s-au discutat temele: „Dezvoltarea cinematografiei românești în anii puterii populare” și „Mari regi-zori sovietici”. La aceste adunări, la care au participat peste 200 de elevi, au fost de față și actorul Ștefan Tapăla-gă și regizorul Geo Saizescu, care au vorbit elevilor despre munca lor.

Ambele adunări s-au încheiat cu proiecții de filme și cu concursuri „Cine știe ciști-gă” pe teme cinematografice.

CONCURSURI

Institutul de medicină din Iași publică concurs pentru ocuparea următoarelor posturi:

— un post de conferențiar, poz. 3/V, disciplina chimie analitică;

— un post de profesor, poz. 2/19, disciplina chirurgie infantilă și ortopedică.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor depune la rectoratul Institutului, în str. Universității nr. 16, în termen de 30 de zile de la data publicării prezentului anunț, o cerere însoțită de următoarele acte, în 3 exemplare: copie legalizată de pe actul de studii; copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în științe medicale; copie de pe atestatul de conferențiar; autobiografia; certificat de caracterizare a activității profesionale și sociale, eliberat de instituția unde au funcția de bază, sau recomandarea șefului de catedră, în cazul cînd funcționează în învățămînt; memoriul de activitate didactico-științifică, titluri și lucrări; certificat de vechime în muncă; lucrările științifice (într-un singur exemplar).

Cei ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectoratului, înscrierea la concurs.

Orice informații suplimentare se pot cere la rectorat.

★

Institutul de construcții din București anunță scoaterea la concurs a unui post didactic de conferențiar la disciplina economie politică poziția I.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor înainta în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunț o cerere adresată rectoratului Institutului de construcții din București, b-dul Tolbuhin nr. 80, însoțită de următoarele acte: copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor conferențiar; lucrările științifice, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale, eliberat de instituția în care își au funcția de bază; memoriul de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografie.

Locul și data concursului vor fi anunțate direct candidaților admiși la concurs pentru postul respectiv.